HAYDİ 1 MAYIS 1987'YE

İŞÇİNİN SESİ

İşçinin Sesi yazışma adresi:
P.O.Box 513, London N16 5QB England

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Kararımı verdim

Değerli Yoldaşlar,
Sizlere ilk defa yazıyorum. Londra'da hem öğrencilik yapıyor hem de çalışıyorum. Aslında *İşçinin Sesi* ile tanışmam 6 yıl öncesine dayanır. O yıllarda İngilizce kursuna giderken *İşçinin Sesi*'nden arkadaşlarla tanışmış ve örgüt hakkında bilgi sağlamada ilk adımımı atmıştım.

Daha önceleri, siyasete aktif olarak katılmadım, benimki sadece kitap okuma, bazı örgüt toplantıları ve yürüyüşlere katılma çerçevesinden ileri gitmiyordu. 12 Eylül gelip çattığında devrimci hareketlere, örgütlere kuşku ile bakıyordum.

Daha sonraki yıllarda, bazı şartların etkisiyle *İşçinin Sesi*'ni daha iyi tanımakta zorluk çektim. Biraz da çekindiğimden olacak mektup yazamıyordum. 1984 yılından bu yana merkez organı düzenli takip ediyor, *İşçinin Sesi* yayınlarını (İngilizce ve Türkçe) alıyor, okuyorum. Ne var ki bazı öznel nedenlerden dolayı örgüt ile tam bağlantı kuramıyorum. Ancak amacım partiye hem maddi hem de manevi destek vermektir. Bunu yerine getirdiğim zaman kendimi ileriye doğru bir adım atmayı başarmış sayacağım.

1984 yılında parti içi sorunlar ortaya çıktığında bu parti yıkıcılarını kınamış ve *İşçinin Sesi*'nin kararlı, doğruyu zamanında gören, yanlışlarını açık açık kamuoyuna ileten ve bu yanlışlarını zaman kaybetmeden düzelten, kendini devrimci siyasete adamış bir parti olduğuna şüphem kalmamıştı.

Yeni yılla beraber başlatılan kampanya da benim için son derece etkili oldu. En sonunda yazmaya karar verdim. Bundan sonra ise aralıksız yazmaya çalışacağım. Selamlar.

Özgür Yayla, Londra

Davan Yüce İMG'yi kurduk

Selam Türkiye ve dünya işçi sınıfının yüce davasına ve politikasına!

Partimiz TKP — *İşçinin Sesi*'nin açtığı "siyasal çalışmayı yükseltme kampanyası"nın sorumluluğuyla, Davan Yüce İşçi Muhabir Gurubunu kurduk. Düzenli toplantılara hemen başladık. Şimdiye kadar iki toplantı yaptık Toplantılarda somut görevler çıkararak çalışmalarımızı buna göre sürdürüyoruz.

Aldığımız kararlar şunlar:

1. Düzenli toplantılar yaparak, hem geçen dönemi değerlendirmek, hem de önümüze yeni hedefler koymak. Örgütümüzü maddi ve manevi açıdan güçlendirmek için bağış toplamak ve asıl olarak yayın satışını hızlandırmak.
3. Toplantılarda *İşçinin Sesi* ve Marksizm-Leninizm klasikleri temelinde eğitim yapmak.
4. Merkez organımız *İşçinin Sesi*'ni geniş yığınlara dağıtmak, propagandasını yapmak ve işçilere bu doğrultuda yaklaşmak.
5. Daha da yığınsallaşmak için sportif ve kültürel çalışmalara da ağırlık vermek.

Bunların yanı sıra düzenli kesenek ödüyoruz.

Gençliğin birçok gereksinimlerini karşılamaya çalışıyoruz. Bu amaçla bir futbol takımı oluşturduk. Bu, Türkiyeli ve Kıbrıslı gençlik içinde öyle ilgi gördü ki, her gün yeni yeni gençler çalışmalara katılıyor.

Kültürel çalışmanın bir parçası olarak folklor ve saz ekibi kurduk. Bu, halk müziğine duyarlı Türkiyeliler arasında büyük destek gördü. Birçok işçi arkadaş aktif olarak katılıyor.

Biz devrimci işçiler, bu sportif ve kültürel çalışmalar içinde çevremizdeki işçileri, gençleri yakından tanıyor ve onları devrim ve sosyalizm savaşımına kazanmaya çalışıyoruz.

Dünya işçi sınıfının savaşım ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'a, biz ezilen, sömürülen işçilerin, kapitalist düzene karşı hep birlikte sesimizi yükselttiğimiz bugüne katılma kararı aldık. Bu amaçla, İMG'mizde kolları sıvadık. Fabrika komiteleri oluşturduk. Bu, işçiler arasında coşku yarattı, birçok insan komitelerde görev aldı.

Biz, İMG olarak merkez organımıza, sınıf savaşımı içinden her enformasyonu göndereceğiz. Partimizin bu enformasyonlar ışığında deneyim kazanacağının, sınıf savaşımındaki önderliğini daha da eksiksiz yapacağının, denetimi merkezileştirip yığınları kucaklayacağının inancı ve bilinci içindeyiz.

Partimizi Davan Yüce İMG olarak maddi ve manevi olarak destekleyeceğiz.

Yoldaşça selamlar.

Davan Yüce
İMG

Paris'te düzenli seminerler

Değerli Yoldaşlar,
Fransa İlericiler Birliği'nin (FİB), siyasal çalışmayı yükseltme kampanyasıyla başlattığı eğitim çalışmaları başarıyla sürdürülüyor. Bugüne kadar yapılan eğitim seminerlerinde Türkiye ekonomisi, kadın sorunu, din, örgüt ve örgütçü konuları işlendi. Önümüzdeki dönemde de oldukça yüklü bir eğitim programı var.

Eğitimlerin içeriği ve düzenliliği herkesin ilgisini çekiyor. Seminerlere yeni yeni kişiler katılıyor. Bu kişiler, doğruları gördükçe, FİB'le daha sıkı ilişki kuruyorlar. Yeni yeni insanlar dernek çalışmalarına aktif katılıyor.

Burada gözlediğimiz en önemli gelişme ise Türkiye'deki hareketliliğin, siyasal gelişmelerin buraya da yansıması oldu. Bu, ilişkilerde belirli bir canlılık getiriyor.

Bu avantajı iyi değerlendirip, çalışmalarımızı ona göre hızlandırıyoruz. Ve biliyoruz ki gelecek onun için savaşanlarındır.

Z. Çakır
Paris

Deniz, Yusuf ve Hüseyin'i anıyoruz

6 Mayıs 1986, Türkiye halkının üç yiğit oğlu, Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in 16. ölüm yıldönümüdür. Türkiye burjuvazisi, onların kanına girdikten 16 yıl sonra bugün, Denizlerin suçsuz yere asıldıklarını söyler oldu.

Ne oldu? Barbar Türkiye burjuvazisinin "suç" anlayışı mı değişti. Hayır. Değişen Türkiye'deki havadır. Türkiye burjuvazisi işçi sınıfının, emekçi halkın öfkesini yatıştırabilmek için Denizlerin gölgesine sığınmaya çalışıyor. Halktan özür diliyor. Ne boş bir çaba!

Anılarıyla burjuvaziye olan hıncımızı bileyen Deniz, Yusuf ve Hüseyin'i ölümlerinin 16. yıldönümünde saygıyla anıyor, burjuvazinin sahte "af" dilemesini geri çeviriyoruz.

Burjuvaziye güdük YÖK yasası da yetmedi

Hiçbir çaba öğrenci gençliğin aktif savaşım hazırlığını engelleyemeyecektir

YÖK yasasında değişiklik yaparak öğrencilerin savaşımını engelleyebileceklerini sananlar çok aldanıyorlar.

Yeni bir yasa tasarısıyla, zaten bir hilkat garibesi olan YÖK yasasını biraz daha garipleştirmeyi deniyorlar. Tasarıya göre öğrenci derneği kurulmasında rektörlük izni kaldırılıyor ama her üniversitede tek dernek koşulu getiriliyor. (*Cumhuriyet,* 14 Nisan 1986)

Bunun ne anlama geldiği çok açıktır.

Bir kere kaldırıyoruz dedikleri rektörlük izni yasada zaten yoktu. Yasa dışı olarak uyguluyorlardı. Şimdi olmayan bir izin "zorunluluğunu" kaldırıyoruz diyerek öğrenci yanlısı görünmeye çalışıyorlar.

Asıl önemlisi her üniversitede tek dernek diyerek bir taşla iki kuş vurmaya çalışıyorlar. Bir yandan fakülte esasına göre çoktan kurulmuş olan dernekleri yasa dışı duruma düşürmeyi planlıyorlar. Diğer yandan her üniversitede tek dernek diyerek örgütlenmenin önüne bir engel daha koyuyorlar.

Bütün fakülteleri toplu halde olan üniversiteler için bu yasa bir değişiklik yaratmaz. Örneğin Ankara ODTÜ'de zaten tek dernek kurulmuştu ama bu yasayı çıkartarak ODTÜ'nün Gaziantep'teki bölümünü ne yapacaklarını bir düşünün. Gaziantep'teki öğrenci, sorunlarını Ankara'daki dernek yoluyla mı çözecek?

Bırakın bu kadar uzak mesafeleri. Ankara'da Hacettepe Üniversitesi'nin iki fakültesi arasında kilometreler vardır. Kimisi şehir merkezinde, kimisi şehir dışındadır. Üniversite çapındaki dernek tek tek fakültelerde alt örgütleri olmadan ne işe yarayacak?

Burjuvazi, öğrenci gençliğin zaten nefretini toplamış olan YÖK yasasını biraz daha gericileştiredursun. Bu sadece böyle yasaların daha erken başlarına çalınmasını getirir. Öğrenci gençlik hızla örgütleniyor, eyleme geçiyor.

Daha dün Hacettepe yurdunda öğrencilerin protesto eylemi oldu. Ardından Bornova yurtlarında öğrenciler bir arkadaşlarının ölümü üzerine oturma grevi yaptı. Konfederasyon kurmaları yasayla engellenmiş olan 34 öğrenci derneği ortak bir açıklama yaparak Hacettepe, Bornova ve İnciraltı yurtlarında öğrencilerin yaşam güvencesinden yoksun olduğunu belirtti ve şöyle dedi:

"İnanıyoruz ki, uzun süredir usanmadan yükselttiğimiz istemlerimiz gerçekleşmedikçe ne ölümler, ne baskılar sonlanacaktır." (*Cumhuriyet,* 16 Nisan 1986)

Yine bir süre önce Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yemek kuyruğunda devrimci öğrencilerle faşistler kavga etti, faşistler dayak yedi.

Burjuvazi çaresizlik içinde yasalara sarıladursun. Boşuna çabalıyor. Türkiye işçi sınıfı büyük sınıf savaşlarına hazırlanıyor. Öğrenci gençlik de bu savaşlara aktif katılacağını daha şimdiden gösteriyor.

N. Dalyan

DUYURU

Geçen sayımızda yayınladığımız "Türkiye'de emperyalistleşme çıkmazı ve dış ilişkiler kördüğümü" başlıklı Çek-al'ımızın ikinci bölümünü gelecek sayımızda yayınlayacağız.

Türk-İş yönetimi söz düzeyinde de olsa, bile bile yasa dışı bir eylem kararı aldı!

Türk-İş genel grev kararı aldı!

Türk-İş Başkanlar Kurulu 30 Nisan'da yaptığı toplantıda genel grev kararı aldı.

Karara göre yapılacak başka eylemlerden sonuç alınmazsa, tarihi daha sonra belirlenecek bir zamanda genel greve gidilecek. Yapılacak başka eylemler, 6 ilde miting ve yürüyüştür. Bunlardan ilki 22 Mayıs'ta Eskişehir'de olacak.

İzmir mitingiyle Eskişehir mitingi arasına 3 ay süre koydukların ve genel grev kararı 6 eylemden sonra uygulama aşamasına geleceğine göre, genel grevin en az 1-1,5 yılı vardır. Yani şu anda genel grev kararı yalnızca sözdür.

Ancak genel grev kararının söz olarak bile büyük önemi ve anlamı vardır. Kararın alındığı toplantıda tüm sendika başkanları kararın altına tek tek imzalarını attılar ve yasal olmayan bir eylem olarak genel grevin getireceği "cezaları" göze alacaklarını belirttiler. Yani Türk-İş yönetimi söz düzeyinde de olsa, bile bile yasa dışı bir eylem kararı aldı!

Partimizin III. Konferansı, işçi sınıfının gerektiğinde yasaları hiçe sayan, birleşik, militan eylem istediğini vurgulamıştı. Türk-İş'in genel grev kararı bu isteğin güçlü bir yansımasıdır. Türk-İş yönetimi her ne kadar sarı-kara bir renge sahipse de, hele şu sıralarda işçi tabanının isteklerini hiç olmazsa söz düzeyinde yansıtmak zorunda kalıyor. Zira bu yıl Türk-İş 700 bin işçi için toplu sözleşme imzalayacak ve 850 kongreden sonra aralık ayında genel kongresini yapacak.

Açlık ücretlerine karşı savaşım gündemde

Hayat pahalılığı %50'nin altına düşmediği halde yıllardır işçiler %25 gibi gülünç zamlar aldılar. Gerçek ücretler geriledi ve öyle bir noktaya geldi ki, artık bıçak kemiğe dayanmıştır.

1985'te ortalama günlük ücret 1734 lira olmuş. Bu bir önceki yıla göre gerçek anlamda daha düşüktür. Ayrıca bu, ayda 45-50 bin lira kadar etmektedir. Birçok şehirde ev kiralarının 30-40 bin liradan başladığı düşünülünce, bunun ne gülünç bir ücret olduğu iyi anlaşılır. Üstelik milyonlarca işçi bu ortalamanın da çok çok altında çalışmaktadır.

Bir süredir hükümet yetkilileri, asgari ücreti kaldırmaktan söz ediyorlar. Bu işçi düşmanlarının hayatta dayandıkları bazı işçi düşmanı olaylar vardır. İşsizlik nedeniyle milyonlarca insan, bugün asgari ücretin de altında çalışmaktadır. Yani asgari ücret bile fiilen uygulanmamaktadır. Buna dayanarak kaldıralım diyorlar.

Öte yandan bir süredir ücretlere ilişkin yeni düzenlemeler tartışılıyor. Devlet ve işveren kuruluşları ücretleri üretim artışına bağlama planları yapıyorlar. Oysa gerçekte işçinin aldığı ücretin yaptığı üretimle doğrudan hiçbir ilgisi yoktur. İşçi ücreti işçinin işgücünün değerini karşılamak durumundadır.

Partimizin III. Konferansı, işçi sınıfının gerektiğinde yasaları hiçe sayan, birleşik, militan eylem istediğini vurgulamıştı. Türk-İş'in genel grev kararı bu isteğin güçlü bir yansımasıdır. Türk-İş yönetimi her ne kadar sarı-kara bir renge sahipse de, hele şu sıralarda işçi tabanının isteklerini hiç olmazsa söz düzeyinde yansıtmak zorunda kalıyor.

Son yıllarda ücretler öylesine düştü, işgücü değerinden öylesine çok uzaklaştı ki, şimdi ücret artışları gündeme gelince, hükümet bunu engelleyecek başka ölçütler getirmeye çalışıyor. Ancak boşunadır. Bıçak kemiğe dayanmıştır ve açlık ücretlerine karşı savaşım gündemdedir.

Kapitalizmin ürünü olan dev işsizlik ve faşizm artığı iş yasaları bu savaşımın önünde engel oluşturuyor. Ama işçi sınıfı görüyor ki, işsizlerin de haklarını koruyan, birleşik, militan eylemlerle bu engeller aşılabilir. İşte tabandan Türk-İş yönetimine bu doğrultuda büyük basınç gelmektedir ve onu yasa dışı eylem kararı almaya itmektedir.

Kongreler

Bu yıl Türk-İş'in bunca kongresi olmasaydı, Türk-İş yönetimi tabanın basıncına belki de bu kadar duyarlı olmazdı. Ama kongreler, yapılan çeşitli kapkaççılıklara rağmen, basıncın tepeye ulaşmasına kanal oluşturuyor.

Bilindiği gibi şimdi Türk-İş'te yüz binlerce DİSK'li işçi var. Ayrıca Türk-İş'li işçilerde büyük değişmeler var. Bu iki etken birleşince, bazı kongrelerde merkezin adayları yenilgiye uğruyor. Bu olmasın diye bazı kongreler ise tabandan kaçırılmaya, "gizlice" yapılmaya çalışılıyor.

Tek Gıda-İş'in Kartal Sigara Fabrikası'ndaki delege seçimlerini eski yönetim kaybetti. Seçimlere katılan 5 bin işçi arasında önemli sayıda DİSK'li vardır. Aynı olay İzmir Sigara Fabrikası'nda da oldu.

Tek Gıda-İş'in Bakırköy'deki 10. Şube Kongresi'nde ise başkanlık divanı, aday olma süresi geçti bahanesiyle bazı adayları kabul etmedi. Bunun üzerine 125 delegeden 100'ü bunu protesto etti ve oylamaya katılmadı. Sorun, bir işçi örgütünün iç işleyişiyle hiçbir ilgisi olmaması gereken ama yasalar yüzünden olan, mahkemeye gitti.

Ağaç-İş Sendikası'nın Düzce şube kongresinde de eski başkan dışında tüm yönetim kurulu ve delegeler değişti. Şimdiye kadar yapılan tüm sendika seçimlerinden, aralık ayında Türk-İş kongresinde militan seslerin yükseleceği kesinleşti. Bu durumda Türk-İş yönetiminin genel grev kararı alması daha da iyi anlaşılıyor.

Öteki kararlar ve olaylar

Türk-İş Başkanlar Kurulu ayrıca şu kararları aldı:

— 22 Mayıs'ta Eskişehir'de yalnız sessiz yürüyüş değil, miting de yapılacak.

— Bundan sonra Konya, Kayseri, Samsun, İzmit ve Ankara'da mitingler düzenlenecek.

— Sendikaların ortak grev fonu kurulacak.

— Kamu kesiminde toplu sözleşmelerin birinde uyuşmazlık çıkarsa tümünde sözleşme imzalanmayacak.

— İşkolları yönetmeliğinin değişmemesi için kesin tavır alınacak.

Bilindiği gibi Çalışma Bakanlığı işkollarının kapsamını değiştirmek istiyor. Böylece sendikal yapı da iyice toparlanacak, bazıları bölünecek, bazıları kaldırılacak.

Öte yandan emekli işçilerin durumuna ve kıdem tazminatına ilişkin sorunlar olduğu gibi duruyor. Türk-İş'e bağlı Basın-İş, Tez Koop-İş, Yol-İş, Ağaç-İş, Deri-İş, Belediye-İş, Kristal-İş, Petrol-İş, Bass, Selüloz-İş'in İstanbul şubeleri kıdem tazminatına ilişkin yeni yasaya şimdilik 30 bin imza topladılar. İmzaların 100 bini aşacağı söyleniyor.

Böylece işçi sınıfımız hem legal olanakları zorluyor, hem de bu legal yapıyı kıracak, güçlü örgütlü eylem için Türk-İş yönetimini zorluyor. Bu 1 Mayıs'ta işçi sınıfı 1 Mayıs alanına çıkmadığı halde, 1 Mayıs'ta tüm Türkiye'nin kaynaması, Meclis'te kavgaların olması boşuna değildir. İşçi sınıfı çığ gibi gelmektedir.

Cemile Çakmak

Menşeviklerin son provokatif saldırısı ileri işçilerin oportünizme kinini biledi.

Londra'da 77, 78'leri hatırlatan bir 1 Mayıs yaşadık

Belgilerimizin siyasi içeriği ve belgilere herkesin gırtlağı yırtılırcasına katılması *İşçinin Sesi* kolunun siyasal düzeyini çok güzel gösteriyordu. En coşkulu bağrılan belgiler "tek silah parti, tek yol devrim" ve "demokrasi için tek yol devrim" belgileri oldu.

Hazırlıklar bir ay önceden başlamıştı. Bir 1 Mayıs Komitesi oluşturuldu. Her hafta düzenli toplantılarla bir önceki haftanın çalışmaları değerlendirildi. Bu yıl 1 Mayıs'a katılımın ne kadar yüksek olacağı daha ilk toplantılardan belliydi. İlk 1 Mayıs toplantısı 80 kişilik katılımla yapılmıştı.

İşçiler arasındaki ev ziyaretlerinde ana konu 1 Mayıs idi. Son haftaya geldiğimizde artık LİB ve İTKB binalarında tam bir bayram havası, bayram heyecanı yaşanıyordu. Binalar sabah 7'de açılıyor, gece birlere, ikilere kadar arı kovanı gibi işliyordu. İTKB binasının bir odasına yerleştirilen dikiş makinasında kadın yoldaşlar her gün iş çıkışından sonra gece yarılarına kadar flama dikiyorlardı.

Fabrikalardaki işçi arkadaşlar bir yandan fabrika komitelerini oluşturup 1 Mayıs'a yığınsal katılımı örgütlerken, diğer yandan kendi fabrikalarının içine 1 Mayıs heyecanını önceden soktular. Fabrikalarda kızıl önlükleri, çatkıları diktiler.

Ekip ekip her sabah fabrika girişlerinde 1 Mayıs broşürleri dağıtıldı, her öğlen fabrikalarda sohbetler yapıldı. Akşam üzerleri kahvelere dağılındı.

Türkiyeli işçilerin yoğun yaşadığı mahalleler ve yürüyüş güzergahı *İşçinin Sesi*'nin güzel 1 Mayıs afişleriyle donatılmıştı.

Hazırlıklar sırasında 1 Mayıs'ın nasıl geçeceği belli oluyordu. Sempatizan yoldaşlar canla başla her işe koşturdular. İşçi arkadaşlar fabrikalardan 1 Mayıs'a katılımı herşeyiyle kendileri örgütlediler. 1 Mayıs günü minibüslere atladılar, kendi iş arkadaşlarını alıp yürüyüşe getirdiler.

Bu yıl Londra'da 1 Mayıs mitingi akşam yapılıyordu. Sendikalar, basın işçilerinin sürmekte olan grevine destek olsun diye böyle örgütlemişlerdi.

Akşama doğru son hazırlıklar yapıldı. Kırmızı önlükler giyildi, çatkılar bağlandı. Savaşkan maden işçilerini temsil eden madenci kaskları giyildi. Flamalar, pankartlar arabalara yüklendi. Binaların bulunduğu sokaklar bayram yerine dönmüştü.

Otobüslere binip yürüyüşün başlayacağı alana doğru yola çıktık. Yürüyüş kolumuzun coşkusu daha otobüslerdeyken sokaklara taşmaya başlamıştı. Bütün otobüsler işçi marşlarıyla, devrimci belgilerle çınladı.

Alana vardığımızda henüz İngiliz ve diğer yabancı örgütler gelmemişti. Her yılki gibi kızıl bayraklarıyla, her yanı çınlatan belgileriyle alanda ilk yerini alan gurup olduk.

Yürüyüş kolumuz bir yandan düzgün sıralar oluşturuyor, bir yandan yerinde duramıyor, belgilerini bağırıyor, marşlar söylüyordu. Her gelen otobüsle kolumuz biraz daha uzadı, ses biraz daha gürleşti. Genel olarak görevli polislerin dışında iki büyük minibüs dolusu ve tüm ayaklanma teçhizatlarıyla donanmış polis özel olarak, yalnızca bizimle ilgileniyordu.

Yavaş yavaş İngiliz örgütler ve diğer yabancılar gelmeye başladı. Gelenler karşımızda sıralanıp bizi seyrediyor, sempati gösterilerinde bulunuyorlardı. En başında *İşçinin Sesi* sancağının yer aldığı kortej, heyecanıyla, disiplini ve kızıllığıyla sevgi topladı. Baştan sona susmadı, kabına sığmadı. Çevredekiler *Turkey Today* satan yoldaşlara "şu gurubun mu bu" diye soruyorlardı. Evet deyince yüzünde bir tebessümle "ver bir tane" diyorlardı.

Yürüyüşe geçmeden önceki bekleme sırasında çok hoş bir olay oldu. Devrimci marşlar söyleyen yabancı bir müzik gurubu alanın öbür başından hareket etti. Bize doğru yaklaşırken Türkçe olarak 1 Mayıs marşına başladı. Tam önümüzde durdu ve bizim de hep bir ağızdan katılımımızla bütün alanı inleten bir şekilde marşı söyledi. Bu arada kızıl bayraklarımızı dalgalandırdık. Aramızda kızıl karanfillerle yerini almış bir küçük yoldaşımız gidip karanfilini müzik gurubuna verdi ve teşekkür etti.

Bütün guruplar alanda yerini aldığı zaman yürüyüşe geçildi. Bu yıl 1 Mayıs'a katılım genel olarak geçen yıldan yüksekti. *İşçinin Sesi* kolu ise yürüyüşün en uzun koluydu. Yalnız en yığınsal kolu değil, en coşkulu, en disiplinli, en bilinçli koluydu. Kadınların sayısı çok yüksekti. Belgilerimizin siyasi içeriği ve belgilere herkesin gırtlağı yırtılırcasına katılması *İşçinin Sesi* kolunun siyasal düzeyini çok güzel gösteriyordu. En coşkulu bağrılan belgiler "tek silah parti, tek yol devrim" ve "demokrasi için tek yol devrim" belgileri oldu.

İngilizce olarak bağırdığımız "bütün ülkelerin işçileri birleşin", "birleşik işçi yenilmez", "basın işçilerine zafer" gibi belgilerimiz İngiliz ve diğer uluslardan işçiler tarafından alkışlarla karşılandı. Onların da katılımıyla bu belgiler değişik uluslardan işçilerin dayanışmasının güzel bir örneği oldu.

1 Mayıs'ta 1976 1 Mayıs'ının panosu taşındı.

Yürüyüş kolumuz heyecanı, disiplini ve kızıllığıyla sevgi topladı.

"Kaçak işçi avına son" belgisi İngiltere'deki işçilerin en yakıcı sorununu dile getiriyordu. Bu da bütün işçiler tarafından canlı bir şekilde haykırılıyordu.

Bir ara kenarda birkaç menşeviği gören işçiler, menşeviklerin son haftalar içindeki saldırgan ve işçi düşmanı tavırlarını hatırlayıp "hainlerden hesap soracağız" diye haykırmaya başladılar.

Yürüyüş kolumuz basın işçilerinin grev sürdürdüğü fabrikanın önüne geldiği zaman coşku doruğuna çıkmıştı. Durmaksızın ve yorulmaksızın "basın işçilerine zafer", "bütün ülkelerin işçileri birleşin", "basın işçilerinin savaşı bizim savaşımız" belgilerini onların coşkulu alkışları arasında ve katılımıyla bağırdık.

Yürüyüş sırasında çok hoş olaylar da oldu. Yürüyüşün sonuna doğru dar bir sokaktan geçerken mikrofonları taşıyan büyük tahta arabamız, yoldan taşıt geçmesini önleyen direklerin arasına sığmadı. Fakat ne yapacağımızı düşünmemiz sadece birkaç saniye sürdü. Beş-on işçi arkadaş arabayı kaptığı gibi havalandırıverdi ve direklerin üstünden atlattı. Görenler bu enerji fışkıran guruba hem şaşkınlıkla, hem sempatiyle bakıyordu. Etrafta oldukça çok sayıda olan polisler bile bu olaya güldüler.

Yürüyüş bittiğinde enerji ve coşku bitmemişti. Sesler kısılmış olduğu halde otobüslerde marşlar ve türküler devam etti.

Ertesi günlerde fabrikalarda, derneklerde konuşulanlar hep 1 Mayıs hakkındaydı. İşçiler memnundu. Bir kadın işçi şöyle diyordu: "Büyük bir 1 Mayıs bekliyordum, ama doğrusu beklediğimden de büyük oldu."

Yoğun bir 1 Mayıs çalışması yürütüldü ve hem çok şey kazanıldı, hem çok şey öğrenildi.

Bu 1 Mayıs neleri gösterdi:

— İngiltere'deki Türkiyeli işçiler doğru siyasi görüşlere militanca sahip çıkıyorlar.

— Türkiyeli işçiler devrimci durum döneminde Türkiye'de yaşanan 1 Mayısları unutmamışlardır.

— Türkiye'de yükselmekte olan devrimci hareketlilik İngiltere'deki Türkiyeliler arasında da yansımaktadır.

— Menşeviklerin son hafta giriştikleri provokatif saldırı işçilerin 1 Mayıs'a katılımını yükseltmiş, hem de ileri işçinin oportünizme kinini daha da bilemiştir.

— Menşevikler, her türlü çabalarına rağmen, Almanya'dan çok sayıda adam getirmelerine, Kıbrıslı, Yunanlı, vb. tüm oportünistleri yanlarına toplamalarına rağmen, yine de İngiltere'deki Türkiyeli işçilerini fiilen temsil eden yürüyüş kolunun sayısına yaklaşamadılar.Bu herhalde onlara, siyasal görüşlerini saklayarak yığın çalışması yapmanın çıkar yol olmadığını göstermiştir.

İşçiler siyasal savaşımı yükselttiler.

Haydi 1 Mayıs 1987'ye!

Nezihe Dalyan

Paris'te 1 Mayıs

Bu yılki 1 Mayıs Paris'teki Türkiyeli komünistler ve işçiler tarafından da coşkuyla kutlandı.

Yürüyüş öncesinde Fransa İlericiler Birliği (FİB) ve Paris İşçi Birliği'nden (PİB) yoldaşlar, Türkiyelilerin yoğun olduğu semtlerde, atölyelerde çalışmalarını 1 Mayıs üstünde yoğunlaştırdılar. "1 Mayıs'ın 100., Türkiye'deki ilk açık-yığınsal kutlanışının 10. yıldönümü" belgisiyle işçileri bu 1 Mayıs'ta daha yığınsal yürümeye çağırdılar.

1 Mayıs sabahı, her tarafı *İşçinin Sesi*'nin çeşitli afişleriyle bezenmiş bir minibüs sokakları dolaştı. Hoparlörden yükselen 1 Mayıs Marşı ve "Haydi 1 Mayıs'a" belgileriyle işçileri yürüyüşe davet etti.

Aynı minibüs, yürüyüş kolunun başında da yer aldı. Çalınan devrimci marşlar, atılan belgiler yürüyüş kolunu iyice coşturdu. Ayrıca, yol boyunca çevrede toplanan insanlar minibüsü donatan *İşçinin Sesi* afişlerinden istediler. Son 1 Mayıs kapak-afişi çok beğenildi.

Minibüsün arkasında kocaman bir TKP — *İşçinin Sesi* flaması yer alıyordu. Onun arkasındaki FİB, PİB, PİB Kadınlar Kollektifi, Paris İşçi Radyosu (PİR), Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi ve PİB'li genç işçilerin kurduğu Birlik Spor, flamalarıyla yer alıyordu. Yürüyüşe, ayrıca, Limousin'deki yoldaşlarımız "TKP — *İşçinin Sesi*, Limousin" flamasını açarak katıldılar.

Yürüyüş boyunca sürekli marşlar çalındı. "Sesini *İşçinin Sesi*'ne kat", "*İşçinin Sesi*, sınıfın sesi", "Tek silah parti, tek yol devrim" ve "Yaşasın 1 Mayıs" belgileri Türkçe ve Fransızca olarak atıldı. Yürüyüşten sonra kimsede ses kalmamıştı.

Bu 1 Mayıs'ta PİR'in yayın yaptığı radyo binasının resmi kurumlarca kapatılmış olması da protesto edildi. Hoparlörlerden, PİR sinyal müziği "Nereye payidar" çalınırken çevreye yoğun bildiri dağıtımı yapıldı. PİR, Paris'teki işçilerin o kadar kalbini kazanmış bir radyo ki, sinyal müziğinin ardından, ortalığı "Radyo bizim hakkımız, söke söke alırız" belgisi dolduruyordu.

Paris'teki 1 Mayıs yürüyüşü katılımıyla, coşkusuyla, kıpkızıl rengiyle gerçekten başarılı bir yürüyüş oldu. Aynı zamanda Türkiye'de havanın nasıl değiştiğini yansıtan bir eylem oldu.

Bu yılki 1 Mayıs kutlamasının bir özelliği de, özellikle Paris dışından gelmiş yoldaşlarımız için düzenlenen "Paris gezisi" oldu. Topluca, Pere Lachaise mezarlığına gidildi. Komünarların kurşuna dizildiği ünlü duvar, Enternasyonal'in sözlerini yazan Eugene Pottier'nin, faşizme karşı direnişte can vermiş komünistlerin mezarları önünde saygı duruşu yapıldı. Ayrıca Yılmaz Güney'in mezarı da ziyaret edildi.

Frankfurt'ta 1 Mayıs

Frankfurt'ta 1 Mayıs, şehrin büyük parklarının birinden başlayıp şehir merkezindeki bir meydanda yapılan bir mitingle kutlandı. Frankfurt'taki *İşçinin Sesi* sempatizanları 1 Mayıs'a *İşçinin Sesi* flaması altında katıldılar.

Bir saat kadar süren yürüyüşten sonra tarihi Römer alanında yapılan miting daha çok bir festival havasında geçti. 1 Mayıs'ın 100. yıldönümüyle ilgili konuşmaların yanı sıra, çeşitli guruplar halk şarkıları söylediler. Yoldaşlarımız, miting boyunca yayın sattılar, bağış topladılar.

Eylemden sonra topluca dernek lokaline gidildi. Yürüyüşe çeşitli nedenlerle katılamayan ancak dernek lokalinde toplanan sempatizanlara İşçi Sınıfının Sesi adlı *İşçinin Sesi* filmi gösterildi.

Norveç'te 1 Mayıs

Norveç'te de yoldaşlarımız işçi sınıfının enternasyonalist dayanışmasını coşkulu bir şekilde yaşadılar.

1 Mayıs öncesinde yoğun bir yığın çalışması yürüttüler. Bu arada Komkar, Armanc, Bağımsızlar ve *İşçinin Sesi* arasında görüşmeler oldu. Komkar herkesin ortak bir pankart altında yürümesini önerdi. Yoldaşlarımız ortak flamaların bulunmasını ancak herkesin kendi örgüt flamasını açmasının doğru olduğunu söyledi.

Herkes tek bir flama altında yürümediği için Komkar 1 Mayıs yürüyüşüne katılmadı.

Yoldaşlarımız 1 Mayıs öncesinde yürüttükleri yığın çalışması ve diğer hazırlıkların coşkusunu yürüyüşe taşıdılar. Disiplinli, coşkulu bir kortejle yürüdüler. Yabancı dilden ve Türkçe olarak attıkları sloganlar Norveç işçi sınıfıyla Türkiye işçi sınıfının savaşım birliğini dile getiriyordu.

Norveç'teki 1 Mayıs yürüyüşünde Türkiyeli diğer örgütler de kendi flamalarını açtılar. Ayrıca "Türkiye'deki tutuklularla dayanışma", "Kürdistan'daki baskılara son" gibi ortak pankartlar da taşındı.

"Hep birlikte, faşizmin en karanlık günlerinde 1 Mayıs'ı kutladık"

Bir grevin ardından gelen 1 Mayıs kutlaması

Coşkun Fırat yoldaşımız İstanbul Şirinevler'de kurulu bir fabrikada çalışan işçilerin, faşizmin en karanlık yılı 1981'de gerçekleştirdiği, çok öğretici dersler taşıyan bir grevi ve 1 Mayıs kutlamasını anlatıyor.

Şirinevler'deki bu işyerinde daha önce devrimci bir arkadaş çalışıyordu. Bu arkadaş, fabrikada demokratik haklar konusunda belli bir çalışma yürütmüş ama deşifre olmuştu.

Daha sonra işyerine ben girdim. İki aylık bir çalışma sonucu, yanılmıyorsam Şubat'ın 14'ünde grev başladı.

Gece ve gündüz, iki vardiya çalışıyorduk. İleri gelen işçilerle toplantı yaptık ve bir komite kurduk. Herkes sorumluluk duyuyor, istekli bir çalışma yürütüyordu. Komitede yer almayı bizzat kendileri istemişlerdi. Gece ve gündüz vardiyalarında çalışan işçilerce seçilmiş komitede her iki vardiyada çalışan arkadaşlar vardı.

Komite illegal çalışan bir işyeri komitesiydi. Bir toplantı yapıldı. İstekler tartışıldı, konuşuldu. Çocuk parası, yemek verilmesi, sağlıksız iş koşullarının düzeltilmesi, bir takım angarya işlerin küçük yaşta, çırak olarak çalışan çocuklara zorla yaptırılmama son verilmesi vb. bir sürü istem üzerinde anlaştık.

Ertesi gün sabah erkenden fabrikaya gittik. Gece çalışan arkadaşları da bundan haberdar ettik. Zaten gece çalışan komite üyeleri, işçilere duyuru yapmış, sabah gelen işçilerle beraber greve gidileceğini önceden haber vermişti. Gece vardiyasındaki işçiler işi bırakırken gündüz vardiyasındaki işçiler işbaşı yapmadı. Ve grev başladı.

Bunun üzerine patron geldi. "Niye işbaşı yapmıyorsunuz, hepinizi işten atarım" gibi tehditler savurdu. Askeriyenin başta olduğunu, kendisinin de bir insan olduğunu ve bizim ezilmemizi istemediğini, ama grev yaptığımızı karakola bildirmek zorunda olduğunu söyledi. Bir yandan gözdağı veriyor, bir yandan masum görünmeye çalışıyordu. Grevi bırakmamız için tatlı-acı "türlü dil" döktü.

Patron her yolu deniyordu. "Veremeyiz, iflas ediyoruz, zaten bir kârımız yok, sizin gibi işçilerin çalışması için, ekmek parası kazanması için uğraşıp duruyoruz" türünden acındırma edebiyatına başladı. Tam da ihracatın, işlerin sıkışık olduğu bir dönemdi. Patron uzlaşma yolları arıyordu.

Yaptığımız ön hazırlık ve işçilerin kendi istemlerini savunmadaki kararlılığı patronun çabalarını sonuçsuz bıraktı.

Patron bu kez, tek tek işçileri "ikna"etmeye çalıştı. "Aylığınıza bilmem kaç bin lira zam yapayım, ayrıca şu kadar da para vereyim" diyerek bazı işçileri satın alma taktiklerine yöneldi. Ve esas olarak komite başkanını çağırdı. Komite başkanına grevi bıraktığı takdirde 60 bin lira aylık ve bunun yanında 200 bin lira para vereceğini söyledi.

Bunda da işçiler tek tek çıkarlarını düşünmediler. Olursa beraber, olmazsa hiç yok dediler.

İşçiler arasındaki birliği gören patron bu kez polis çağırdı. Polis geldi. Patron 6 kişiyi göstererek "grevi bunlar örgütledi" dedi. Polis 6 kişiyi aldı götürdü. Diğer işçiler yine orada. Kimse sallanmadı bile. Bunun üzerine işçilerin hepsini karakola götürdüler.

Karakolda da çeşitli "taktikler" denendi. Önce, işçilerin içinden bazılarını çekip "iyilikle" "böyle şeyler olmasını istemiyoruz, vazgeçin bundan" diyerek işçilerin birliğini bozmayı denediler. İşçilerin kararlılığını görünce bu defa tehditler savurdular. Sizi şöyle yaparız, böyle yaparız bilmem ne. Bunda da başarılı olamadılar. İşçiler komitedekilerden ayrılıp Ataköy'e götürüldüler. Komitedeki arkadaşlara bir sürü dayak atıldı. Gene bir sonuç alamayınca işçilerle birleştirmek zorunda kaldılar. O gün karakolda saat 10'a kadar tutulduk. Bize ertesi gün mahkemeye gelmemiz gerektiğini söylediler.

Sabah 9'da buluşup mahkemeye hep birlikte gitmek üzere sözleştik. Saat 9'da bütün işçiler orada oldu. Bizi alıp mahkeme yerine 1. Şube'ye götürdüler.

1. Şube'de önce komite dışındaki işçiler sorguya çekildi. "Vazgeçin, iyilikle vazgeçmezseniz daha kötü şeyler düşünürüz" dediler. İşçiler sorgulama odasında tartaklandı, dövüldü. Komitedeki arkadaşların ismini öğrenmeye çalıştılar ama bir türlü öğrenemediler. Bunda komitenin işçiler içinde eriyebilmiş olmasının bir rolü oldu. Ama asıl olarak işçiler konuşmamakta direndiler.

Daha sonra patron, işçilerin istemlerini kendilerine götüren arkadaşı göstererek "komite başkanı budur" dedi. Gerçekten de oydu. Ama komite başkanı, komite başkanı olduğunu kabul etmedi. "Ben eskiden öğrenci olduğum için arkadaşlar istemleri benim kaleme almamı istediler. Onlar istemleri sıraladı, ben de yazdım" dedi.

İşçilerin gösterdiği kararlılık büyük bir kararlılıktı, başka birşey değil. Büyük bir sorumluluk taşıyorsun. 70 tane işçi kalkıp polise birşey söylemiyor. Bir devrimci başka birşey yapsa, bilmiyorum ne diye isimlendirilirdi.

Komite başkanından isim alamayınca hemen orada, sorgulama odasında sobanın maşalarıyla işkence yaptılar. Demir ısıtıp bacağına bastılar. Bu yoldan da birşey elde edemediler. İnsanlar içgüdüsel olarak şunu söylüyordu: "Bunlar bizim birliğimizi bozamadılar, biz haklarımızı alacağız." Güçlü bir atmosfer, büyük bir moral vardı. Daha sonra topluca Selimiye'de mahkemeye çıkarıldık. Hepimizin beraat ettiği söylendi. Sanki bir suç işlemişiz gibi!

İşyerine geldik. Greve devam ettik. Polis yine boş durmuyordu. Arkadaşları almaya çalışıyordu. Bunun örgütlü, disiplinli bir çalışma olduğunu biliyorlar fakat açıkça saldıramıyorlardı. Grevin Şirinevler'deki diğer fabrikalara sıçramasından korkuyorlardı. Bu yüzden jandarmalar mahallede belli yerlerde devriye geziyordu.

Daha sonra patron bazı hakları vermek zorunda kaldı. Yemek, yakacak parası ve koşullar çok ağır olduğu için, toz, duman, ilaçlı kumaşlar olduğu için süt, yoğurt gibi bir takım şeyleri vermek zorunda kaldı.

Mücadelelerle haklarını aldıklarını gören işçiler, bu kez de işten atılan komite üyesi arkadaşlarına sahip çıkmaya başladılar. Komite üyeleri işbaşı yaptılar. Ama polis geldi, komite üyelerini zorla işyerinden çıkardı. Polis komite üyelerinin işyerine girmemesi için her gün kapının önüne gelip nöbet tutmaya başladı.

Bu olay böyle sonuçlandı gitti. Ama arkadaşlarla işçilerin ilişkisi devam etti. Toplantılar yapılıyordu. Geziler vb. şeyler düzenleniyor, 1 Mayıs'a hazırlık çalışmaları yapılıyordu. 1 Mayıs'ın önemi, işçi sınıfının savaşımının niteliği vb. anlatılıyordu.

1 Mayıs günü öğle saatinde işçi komitesini oluşturan arkadaşlar fabrikaya girdi. Hep birlikte, faşizmin en karanlık günlerinde 1 Mayıs'ı kutladık. 1 Mayıs'ın önemi ve tarihi anlatıldı. 1 Mayıs şehitleri anısına saygı duruşu yapıldı. Toplantımız sloganlarla bitti.

Şimdi de 40 yıllık eli kanlı polisi allayıp, pullayıp yeni bir görünüm altında piyasaya sürmeye çalışıyorlar.

P lisi güçlendirm çabaları

Türkiye'de sınıf savaşımı yükseliyor. Ancak bu kez burjuvazi gerçekten çok güç durumdadır. Elinde savaşan yığınların üstüne sürebileceği "sınıflarüstü" görünümlü, "zinde" hiçbir gücü yoktur. Askerinin de polisinin de halk arasında beş paralık değeri kalmamıştır.

Burjuvazi çok uzun süredir bunun farkında ve elinden geldiğince, baskı araçlarının kabuk değiştirmesini, yeniden güç kazanmasını sağlayacak önlemler almaya çalışıyor.

Geçtiğimiz günlerde, özellikle Polis Teşkilatı'nın kuruluşunun 141. yıldönümü kutlamaları nedeniyle yapılan törenler, verilen demeçler, burjuvazinin kırk yıllık kanlı polis teşkilatını nasıl allayıp pullayıp yeni bir görünüm altında piyasaya sürme çabasında olduğunu gözler önüne serdi.

Polis Teşkilatı'nın 141. yıldönümü bu yıl her zaman olduğundan çok daha farklı bir şekilde kutlandı. Her yıl kullanılan, polislerin Türk bayraklı motosikletlere binip yollarda gezmeleri gibi basmakalıp yöntemlerin yerine daha Amerikanvari, daha modern yöntemler kullanıldı.

Örneğin İstanbul'da yapılan tören sırasında polis kıyafetleri giymiş Hülya Koçyiğit Taksim'de gösteri yaptı. Balolar düzenlendi. Atatürk Orman Çiftliği'nde eğlenceler yapıldı, vb.

Ankara'da yapılan törenlere Evren de katıldı. Ve ne kadar ilginçtir ki Evren konuşmasına "özeleştiri" yaparak başladı. "Polis teşkilatı geçmişte zaman zaman zafiyete düşmüştür", "polisin *saygınlığını* fazla hale getirmek *zorundayız"* dedi. (*Milliyet*, 12 Nisan 1986) (abç)

Emniyet Genel Müdürü Saffet Arıkan Bedük ise, polisle halk arasındaki nefret uçurumunun farkında olsa gerek, "polisin halka yakınlaşması" için çalıştıklarını belirtti. *(agy)*

Polisin halka nasıl yaklaşması gerektiği ve bu yaklaşımın önemi konusunda Evren şöyle dedi: "Korkuyla değil, sevgi ve saygıyla bunu (polisin saygınlığını — *İ.S.)* halkımıza yerleştirmekte muvaffak olursak, polis o zaman görevini daha rahatlıkla yapar." *(agy)*

Evren polisin halk tarafından "sevilip, sayılmadığını", oysa polisin düzeni koruma görevini yapabilmesi için "sevilip sayılmasının" ne kadar önemli olduğunu çok açık koymuş.

Aynı fikri, 67 ilin emniyet müdürlerinin katıldığı, 5 gün süren "Üst Yöneticiler Semineri"nde İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut da yineledi:

"Mesleğe *saygınlık* kazandırmak bir vazifedir. İçinizden birinin yaptığı yanlış bir iş hepimize maledilir. Biz bu mesleğe daha da *saygınlık* kazandırmak istiyoruz. ... Mesleğe saygınlık kazandırmak *hepinizin elindedir. ... Saygınlığı büyük ölçüde kazandık.* İstiyoruz ki *münferit bazı hadiseler olmasın.* Münferit hadiseler *tek tük* oluyor. Bunlar da ortadan kalktığında bu mesleğin saygınlığını herkes kabul edecek." (*Cumhuriyet*, 15 Nisan 1986)

Yıldırım Akbulut, "saygınlığı büyük ölçüde kazandık" gibi sözler ediyor. Ama konuşmasının özü, halk arasında polise saygının "s"sinin bile kalmadığını çok iyi bildiğini gösteriyor. Gene, polisin saygınlığını kaybetmiş olmasının suçunu "birkaç münferit olaya" bağlıyor. Ama bunlar propaganda düzeyinde edilmiş sözlerdir. Yıllardır halka kan ve ölüm yağdıran polisin, bir kurum olarak saygınlığını yitirdiğini, nefret topladığını en iyi bu işi yapanlar biliyor. Ve bunu çok iyi bildikleri için bugün 1960'lı yıllardan bu yana lime lime yıpranmış Toplum Polisi'ni kaldırıp yerine "Çevik Kuvvet" denen "gıcır gıcır" yeni bir polis teşkilatı kuruyorlar.

Kendi deyimiyle kendisi de "bir üniversite öğrencisi" olan Çevik Kuvvet Şube Müdürü Necati Altıntaş, herhalde Toplum Polisi'nin kaldırılıp yerine "iyi yetiştirilmiş", "anlayışlı", "nazik" polis teşkilatı Çevik Kuvvet'in konulmasına pek güveniyor olacak ki şöyle diyor:

"Üniversitelerde bundan sonra olay çıkacağına inanmıyorum. Ancak çıkarsa gençlerin üzerine giderek, ezerek, hakaret ederek sonuç alınamaz." (*Milliyet*, 11 Nisan 1986)

Görüldüğü gibi Evren'inden içişleri bakanına, emniyet müdüründen şube müdürüne kadar herkes "halkın saygı ve sevgisini kazanmış" bir polis teşkilatı peşindedir. Ancak tüm çabaları boşunadır. Askerin de, polisin de saygınlığını yitirmesinin, yıpranmasının, nefret toplamasının temel nedeni "tek tek polislerin canavar ruhluluğu" vb. "münferit hadiseler" değildir. Tüm bunların, köklerini ülkenin ekonomik-toplumsal koşullarından alan nesnel bir temeli vardır. Bir ülkede sınıf çelişkileri keskinse, egemen sınıfla halk sınıfları kendi çıkarları temelinde birbirine girmek zorundaysa o ülkelerde ne "kışlasında asker", ne de "nazik polis" kalır. Devletin baskı güçlerini dün lime lime olmaya zorlayan nesnel koşullar bugün değişmiş değildir. Burjuvazinin polis teşkilatına kabuk değiştirtme çabaları hüsranla sonuçlanacaktır.

Beyza Füsun

Burjuvazi, kanlı ellerini yıkamaya çalışıyor ama boşunadır.

Bir suçlu aranıyor

Son zamanlarda 12 Mart'la ilgili olarak burjuva basınında çıkan çarşaf çarşaf yazıları okumak 12 Mart 1971 günlerini yaşayanlar için oldukça şaşırtıcı oluyor.

Nasıl olmasın ki! Yıllardır kan kokusu almış canavarlar gibi devrimcilere, ilericilere saldıran, devrimcilerin bir an önce idam edilmeleri için imzalar veren burjuvalar, şimdi tüm bunları kendi iradeleri dışında yaptıklarını iddia ediyorlar. Halkımızdan özür diliyorlar.

Bu yazıların ortak bir özelliği var. 12 Mart dönemindeki devrimci, ilerici gençlere sahip çıkmaya, bu gençlerin suçsuz olduğunu, suçun bazı dış ve iç "mihraklar"da olduğunu yaymaya çalışmak. Bu arada, yalnızca bazı yönetici "kişiler"in(!) suçsuz gençleri idam etmek gibi bir "hata" yaptığını(!) kabul etmek. Yani sorumluluğu kişilere atıp, sınıfı temize çıkarmak.

Örneğin *Nokta* dergisinin 16 Mart tarihli kapağında 3 kişinin resmi yayınlandı. 12 Mart muhtırasını veren Memduh Tağmaç, o dönemde başbakanlığa getirilen Nihat Erim ve bu iki burjuva temsilcisi arasında yiğit devrimci Deniz Gezmiş!

Bu kapakla ilgili yazıda idam edilen 3 gencin ve öldürülen gençlerin ne kadar suçsuz oldukları açıklanıyor. Ama kimin suçlu olduğu tam açıklanmıyor. O dönemdeki "bazı" yöneticilere yönelik "bazı" şüpheler uyandırılmakla yetiniliyor.

Buna benzer bir itiraf da yine *Nokta*'da yayınlanan Sabahattin Ali'nin öldürülmesi olayıdır.

Sabahattin Ali'nin öldürülmesi yıllarca bir sır olarak kaldı. Kim vurdu, kim vurdurdu, nasıl vuruldu belli değildi. Fakat hikayesi kulaktan kulağa anlatılırdı. Olayın üzerinden 38 yıl geçtikten sonra *Nokta* bu meçhul ve meşum cinayetin "üstüne gidiyor". "Türk edebiyatının büyük ustası" gibi sıfatlarla Sabahattin Ali'ye övgüler düzdükten sonra Sabahattin Ali'nin katiliyle yapılan bir röportajı veriyor. Katil, Sabahattin Ali'yi "milli hislerle" öldürdüğünü söylüyor. Bu olaydan sonra da MİT'te çalışmaya başladığını açıklıyor. Ama çok açık ki katili, burjuvazi Sabahattin Ali'nin üstüne salmıştır.

Bir diğer olay ise Nazım Hikmet'in kaçırılışıyla ilgili olarak geçen yıl *Nokta*'da okuduğumuz olaydı. Yazıldığına göre, Nazım Hikmet'in kaçmasına sanatı çok seven bir genç olan Refik Erduran yardım etmiş. Burjuvazi şimdi bu kaçırma olayına sahip çıkıyor. Bu olayda da, eğer doğruysa, yalnızca kişisel bir yardımdan sınıfa pay çıkarıyor. Madem öyleydi o zaman halk sormaz mı, neden Nazım Hikmet kaçmak zorunda kaldı? Türkiye'de yaşama hakkı neden tanınmadı?

Gazetelerde, dergilerde 12 Eylül ile ilgili olarak yayınlanan çeşitli yazılarda da burjuvazinin kanlı elini yıkayıp temizleme çabasını görüyoruz. İşkence itirafları, işkencede öldürülenlerin tek tek açıklanması hep bu çabanın getirdiği itiraflardır. Son olarak bir polis memurunun yapmaya başladığı işkence itirafları binbaşılara kadar uzanarak sürüyor.

1 Mayıs tarihli *Günaydın* gazetesinde 1981-84 yılları arasında askeri mahkemelerde savcılık yapan Binbaşı Halit Cengiz'in itirafları yer alıyor. Halit Cengiz, işkenceciler hakkında takipsizlik kararı verdiğini, bir solcu militanı kurşuna dizen görevlileri beraat ettirdiğini yazılı olarak ifade etmiş.

Bugün 12 Eylül'ün bir ürünü olan 1982 Anayasası'na o zamanki anayasa komisyonu üyeleri bile sahip çıkmıyor. Üzerinde tartışılan, değiştirilmesi istenen maddeleri kendi iradeleri dışında kabul ettiklerini belirtiyorlar!

Şimdi tüm bu olayları bir film şeridi gibi gözönüne getirdiğimizde burjuvazinin amacı da ortaya çıkıyor. Türk burjuvazisi halkın sahip çıktığı kişileri öldürdüğü için halktan özür diliyor, halkın kendisini affetmesini istiyor. Özür dilerken de kendisini temize çıkarmayı düşünüyor.

Burjuvazinin af dilemesi, Demirel'in birden demokrat, halk yanlısı kesilmesi ve 12 Mart'ta idam edilen gençler için istemeden(!) evet oyu verdiğini açıklaması halkın tepkisini önlemek içindir. Halkımızın, tüm bunların bir bir hesabını soracağını iyi bilen burjuvazi özür dileyerek, biz ettik ama siz eylemeyin diyerek yakasını kurtaracağını sanıyor.

Yakın tarihten başlayarak gerilere doğru uzanan bu itiraflar dizisine yakında Mustafa Suphi ve 15 yoldaşın öldürülmesi olayı da katılırsa hiç şaşmamak gerek. Burjuvazi o olayda da, resmilerin katkısıyla uygun bir suçlu bularak kendini temize çıkarmak isteyebilir.

Halkımızın yükselen tepkisi bakalım burjuvaziyi daha ne itiraflara sürükleyecek.

Handan Alçora

Türkiye'de sulardaki deterjan oranı öylesine fazlalaştı ki yakında çamaşır yıkamak için yalnızca çeşme suyu kullanmak yeterli olacak.

İnsana verilen değer

Türkiye'de insan sağlığının hiçe sayıldığı, nisan ayında yapılan "Deterjan Paneli"nde bir kez daha açığa çıktı.

Türkiye Tabiatını Koruma Derneği'nin düzenlediği panelde, bugün Türkiye'nin deterjan hammaddesi üretmek için kullandığı yöntem, 1970'lerde Batının ihraç ettiği "kelepir" teknoloji olarak nitelendirildi. Bu teknolojinin Batıda 25 yıl önce tamamen terkedildiği belirtildi.

Panele bilim adamları ve işadamları katıldılar. Bilim adamları kullanılan deterjanların zehir saçtığını açıklarken, işadamları deterjanların insan sağlığını bozduğunu gösteren hiçbir bilimsel araştırma olmadığını iddia ettiler.

İşadamlarının bu gülünç iddiasına karşı sert deterjanın zararlı etkileri panelde şöyle açıklandı:

— Deterjanla yıkanıp, iyi durulanmamış yemek kaplarından bir yetişkinin vücuduna 75 miligram, bebeklere ise 250 miligram deterjan giriyor ve bu da bildiğimiz ülserden kansere kötü hastalıklara yol açıyor.

— İçme suyuna yüzde 10 oranında karışan deterjanlı artık sular ani ölümlere yol açıyor.

İstanbul'da 19 bölgeden alınan içme sularında litre başına 12.3 miligram kadar deterjan bulunduğu, oysa Dünya Sağlık Teşkilatı'na göre bu miktarın 0.2 miligramı aşmaması gerektiği belirtiliyor.

Ayrıca çevre kirleticilerinin başında deterjanların geldiği açıklandı.

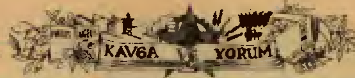
Deterjanın zararları böyle açıklanırken ve yumuşak deterjan üretimi için yeni teknolojiye geçilmesi vurgulanırken, Türkiye'de deterjan hammaddesi üreten tek kuruluş olan Pet-Kim Genel Müdürü şöyle söylüyor:

"Piyasa ihtiyacı olmadıkça yumuşak hammade üretmenin anlamı yok. Mevcut tesislerimizle bunu yapamayız. Pet-Kim daha 20 yıl sert deterjan hammaddesi üretmeye devam edecek." (*Cumhuriyet*, 19 Nisan 1986)

Bugün dünyada bir-iki ülke dışında tüm ülkelerde terkedilen bu yöntem ile deterjan üretimi Türkiye'de daha 20 yıl insan sağlığını tehdit edecekmiş!

Başta da söylediğimiz gibi insan sağlığının hiçe sayıldığı Türkiye'de üzerinde tartışılan deterjanların televizyonda, radyoda, gazetelerde reklamlarının yapılmasına ne demeli? Ama yakında deterjan kullanmadan çamaşır yıkanacak hale gelen içme suları herhalde reklamları bile gereksiz kılacak!

Handan Alçora

İŞÇİNİN SESİ ÇEK-AL

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkerên hemû welatan yekbın!

Tek silah parti!

Tek yol devrim!

Yıl:12, Sayı 305, 5 Mayıs 1986

TKP-İŞÇİNİN SESİ III. KONFERANSI

Toplantıyı genel sekreter yoldaş açtı. Gündem onaya sunuldu ve oybirliğiyle kabul edildi.

Devrim şehitleri için saygı duruşu yapıldı, parti marşı okundu. Ardından başkanlık divanı ve kararlar komisyonu oybirliğiyle seçildi.

Daha sonra Türkiye parti örgütlerinden gelen mesajlar okundu ve coşkun alkışlarla karşılandı.

Ana raporu genel sekreter yoldaş, öteki raporları MYB üyesi yoldaşlar sundular.

İki gün süren ve yoğun bir çalışmayı içeren Konferans'ta, Türkiye'de yaklaşmakta olan güçlü devrimci dalgayı kucaklayabilmek için partinin örgütsel alanda yapması gerekenler tek tek tartışıldı ve karara bağlandı. Konferans, Enternasyonal'in söylenmesi ve hep bir ağızdan yeni belgilerimizin haykırılmasıyla son buldu.

TKP-İşçinin S si MK Genel Sekret ri V li Dursun yoldaşın III. Konferans kapanış konuşması

Değerli yoldaşlar, III. Konferans'ımızda tüm parti olarak tepeden tırnağa, derin ve kapsamlı bir eleştiri-özeleştiri yaptık. Kendimizi açıkça eleştirmekten, yanlışlarımızı ve zaaflarımızı adıyla çağırmaktan korkmadık. "Şimdiye dek yok olup giden tüm devrimci partilerin kendini beğenmişlikten, güçlerinin kaynağını göremediklerinden ve zayıflıklarını tartışmaktan korktuklarından yok olup gittiklerini" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.33, s.311) komünist hareketin tarihi ve Lenin bize öğretmiştir.

Lenin, partinin kendi yanlışlarını eleştirmesini, tüm komünistlerin önüne bir görev olarak koymuştur. Şöyle diyor: "Bir siyasal partinin kendi yanlışlarına karşı tutumu, partinin ne denli samimi olduğunu ve *sınıfına* ve *emekçi halka* karşı sorumluluklarını *pratikte* nasıl yerine getirdiğini değerlendirmede en önemli ve en emin yollardan biridir. Yanlışı açıkça kabul etmek, nedenlerini araştırmak, bu yanlışa götüren koşulları incelemek ve bunların üstesinden gelmenin yollarını ortaya dökmek — ciddi bir partinin göstergesi budur. (Parti — *İ.S.*) görevlerini böyle yerine getirmeli, *sınıfını* ve sonra da yığınları böyle eğitip yetiştirmelidir." (Lenin, *agy*, c.31, s.57)

III. Konferans'ta bu görevi hakkıyla yerine getirdiğimizi söyleyebiliriz.

Tabii şimdi, uzak yakın tüm oportünistler, söylediklerimizi bize karşı kullanmaya çalışacaklardır. Bundan da korkumuz yoktur. Önemli olan, eksiğimizin, aksağımızın gizli kalması değil, bunların düzeltilmesidir. Sınıfımıza yaraşır bir parti ancak böyle olur. Söylediklerimizden yararlanmaya kalkışacak küçük burjuvaların üzerinde durmaya gerçekten değmez. Her insan, her hareket, her parti, kendi yaptığıyla vardır, kendi yaptığıyla varolacaktır. Böylelerine, Lenin'in şu sözleri yeter: "Kartallar bazen tavuklardan da alçak uçar, ama tavuklar hiçbir zaman kartallar kadar yüksek uçamaz." (Lenin, *agy*, c.13, s.165)

Konferansta kapsamlı bir değerlendirme yaparak, eksiklerimizi, zaaflarımızı, güçlü yanlarımızı, atmamız gereken adımları bilince çıkardık, belirledik. Bu başlı başına büyük bir adım oldu. Şimdi ikinci ve daha önemli bir adıma sıra geldi. Söylediklerimizi gerçekleştirmek. Aşçının ölçüsü pişen yemektir.

Burada hepimiz bir noktaya dikkat etmeliyiz: *Odaklaşma.* Konferans ana kararında da belirtildiği gibi, partimizin zayıf yanlarından birisi odaklaşmadır. Bu kez, konferans kararları üzerinde odaklaşma düşmemelidir. Bunun için de üç ay öncesine döneceğim ve bir hatırlatma yapacağım.

Üç ay önce konferans için çalışmaya başlarken, "görev kişi kişiye hepimizin üstündedir" demiştik. Evet, gerçekten böyle. Kişi kişiye hepimiz, alınan kararların gerçekleşmesi için üzerimize düşeni yapmalıyız. Bunun için de daha planlı, daha birbirine kenetli, daha birbirini destekleyen bir çalışma ortaya koymalıyız.

Bugün memleketin ortamı, komünistliğini ciddiye alana yardımcıdır. Giderek de daha yardımcı olacaktır.

Burjuvazinin sağ ve liberal güçleri kendi aralarında bölünmüştür. Bu bölünme en azından birkaç yılda giderilebilir bir bölünme değildir.

Küçük burjuvazinin sağ güçlerinin bağımsız bir örgütlenmesi yoktur, küçük burjuva sol güçler darmadağınıktır.

İşçi sınıfının sağ güçleri de bölünmüş, güçten düşmüş ve zayıftır.

Devrimci hareketin tamama yakını, "faşizm" maskaralığına takılıp kalmıştır.

Öte yanda ise, işçi sınıfında ve emekçi halkta hoşnutsuzluk aşırı boyutlara varmıştır. Her gün ülkenin bir yerinden sesler yükselmektedir. Yığın hareketliliği genişlemektedir. Yeni bir devrimci dalga geliyor. Hiçbir kuşkunuz olmasın, bu gelen, 27 Mayıs, 12 Mart sonrasıyla kıyaslanmayacak denli büyük bir dalgadır. Türkiye tarihinin gormediği düzeyde bir kavga yaklaşıyor.

Bu kavganın, bu dalganın, partimizi altına alıp yok etmesini, işçi sınıfını koca bir tarihsel dönem belini doğrultamaz durumda bırakmasını istemiyorsak, bu dalganın ülkemizi kurtuluşa götürmesini istiyorsak, aldığımız kararları yaşama geçireceğiz. *İşçinin Sesi*'ni işçinin partisi yapacağız. Haydi yoldaşlar, göreve!

"TKP-İşçinin Sesi'ni işçinin partisi yapacağız"

TKP-İşçinin Sesi III. Konferansı Ana Kararı

İÇİNDEKİLER

I. Giriş

Partimizin yaşamında önemli bir dönüm noktası olan III. Konferans, tüzüğümüzün 31. maddesi uyarınca Genel Sekreter'in çağrısıyla toplanmıştır.

III. Konferans'a, alınacak kararların uygulanması açısından katılımında zorunluluk görülen bölge örgütleri ve MK'ya bağlı bölge düzeyindeki komiteler katılmıştır.

III. Konferans'ta getirdiğimiz değerlendirmeleri kongrede getirmek yerinde olurdu. Ancak parti örgütünün o dönemdeki durumu, böyle bir gereksinimi düşündürmemişti. Kongreden bu yana bir yıl geçti ve düşüncenin doğru olmadığı anlaşıldı. Şimdi bu yanlışı düzeltiyoruz.

Bilindiği gibi partimizde, oportünist örgüt anlayışı çevresinde yeni bir klik hareketi yaşandı. Bu hareketin içinde sol eğilimli birkaç yoldaşla oportünist birkaç kişi yer aldı. Sol eğilimli yoldaşlar daha sonra özeleştiri yaparak partideki olumlu görevlerine döndüler. Böylece klik hareketini oportünistler belirledi. Parti tüzük ve programını ve bir dizi kararı kabul eden, kongreye katılan, şimdi "eleştirdikleri" her bir görüşe evet oyu kullanan, çalıştıkları organlarda bir kez olsun görüşlerini dile getirmeyen, partinin çok değerli mallarını teslim etmeyen, altlarındaki ilişkileri teslim etmeyen, partiye önemli borç bırakan, bir baskı makinasını yalan bir gerekçeyle gümrükte bırakan, her nedense adreslerini kaybettiren, Türkiye'de polise yarayan provokasyonlara yeltenen bu kişiler, bunları yaparken, yalnızca bizim şefliği-zorbalığı, can yakmayı reddeden komünist demokratlığımıza güvendiler.

Bu klik olayı, fikirleri ve yapabildiğiyle, yapabileceğiyle partimize bir tehlike değildi. Ateşin yakacağı yer cürmünden bellidir. Fakat üçüncü oldu. Altı yılda üçüncü klik. Hem de, üçü de aynı örgütsel konuda, aynı oportünist görüşlerle!

Perspektifi içinde bakıldığında, üç olay da, aynı küçük burjuva benbenciliği içinde aynı kayboluş yoludur. Fakat, a. partimiz açısından bir *ihtardır*, b. partiyi olumlu olduğu kadar olumsuz yönde de etkilemiştir, c. işçiler arasında partimizin inandırıcılığını sarsmıştır, işçiler böyle "bölünme"lerden tiksinmektedir.

Klik hareketini öğrendiğinde parti çeşitli tutumlar alabilirdi. En kolay tutum, enerjiyi kliğin görüşleri ve pratiği üzerinde yoğunlaştırmaktı. Fakat yıllar boşa gitmiyor, partimizin kollektif bilinci ilerliyor, deneyimi artıyor. Deneyim, insanın ya da örgütün başından neler geçtiği değil, başından geçenlerden çıkarttığı sonuçlardır. Partimiz iki klik olayından deneyim kazanarak çıkmış ve bu deneyim tutumumuzu belirlemiştir. Olaya, ne denli mide bulandırıcı olursa olsun, acele ve tepkiyle yaklaşmadık. Yıllar içinde biriken parti deneyiminin yaşamın ritmi içinde akarak tutacağımız yolu göstermesine zaman tanıdık. Dolayısıyla parti bu olay karşısında en zor tutumu aldı. Bu tutum, partinin gözünü kendisine, kendi eksikliklerine çevirmesi tutumudur.

II. Zorluk, sorun komünist için tehdit değil fırsattır

Son klik olayı çapsız ve önemsizdir ama partinin eksikliklerinin giderilmesi, örgütsel stratejinin örgütün gerçeğine göre değiştirilmesi, örgüt kültüründeki bozuklukların ve son yıllarda eklenen bozulmaların düzeltilmesi için ihtardır.

31 Ocak 1986'da, oportünist kliğin *Örgüt ve Örgütçü* kitabına getirdiği eleştirilere karşı verilen seminerde* söylendiği gibi, olaya tehdit ve tehlike olarak yaklaşmadık (ki o tarihte kliğin yarattığı ve yaratabileceği tahribatın çapı bilinmiyordu). Marksizm-Leninizme ters görüşlerle birlikte yürünmez, yürümeyeceğiz ve bu olayı partimizdeki eksiklikleri gidermede kaldıraç, fırsat olarak değerlendireceğiz dedik. Ardından tüm parti olarak bu tutumu izledik, yoğun bir çalışmaya girdik.

Şubat 1986 olağanüstü MK toplantısı, iki gündem maddesiyle açıldı. Birincisi, gizli klikçi oportünistleri partiden atmak, ikincisi önümüzdeki dönem çalışmalarıydı. Birinci madde kısa sürede bitti. İkinci maddenin, yürümekte olan çalışmaların sonuçlarını da toplayarak görüşülmesi için MYB süre istedi. MK bu isteği oybirliğiyle kabul etti.

III. Konferans'ın gündeminde tek madde vardır. Şubat MK toplantısının ertelenen maddesi.

Örgütsel kültürle örgütsel stratejinin uyuşmaması, strateji kağıt üzerinde ne denli doğru olursa olsun, örgütü tümden reddedip stratejiye yeni örgüt yaratma kararı alınmadıkça *o örgüt için* o stratejinin doğru olmadığının kanıtıdır.

Faşizm döneminde izlenen strateji "geçici yol arkadaşları"nın ardından ve Türkiye ortamıyla etkileşme içinde (faşizm yılları) oluşmuştu. Bu örgütsel strateji, "asıl olarak ideoloji-siyaset cephesinden yürümeli, örgütlenmede kadrolaşmaya, *İşçinin Sesi* olmaya zaman tanımalı" diyordu.

Bu strateji, özellikle faşizm yılları için aklı başında, temkinli bir stratejiydi. Fakat, faşizmin çözülüşüyle birlikte, fikirlerin gücüne partinin deney birikiminin kaldırabileceğinden fazla önem veren bir strateji olarak ortaya çıktı. Daha belli bir süre uygulanabilirdi, ama bunun için, örgütün kendisine ve yürüdüğü yola mutlak güvenli olması gerekirdi. III. Konferans öncesi çalışma sırasında yapılan çok sayıda anketin de gösterdiği gibi, kültüründe kuruluş yıllarının bozukluğunu atamamış, üstüne bir-iki bozukluk daha eklemiş örgütümüzde böyle uzun erimli güvenin temeli olan "ortak bakış" bulanmıştı.

Bugün partinin örgütsel stratejisini değiştirmek gerekmektedir. Bu yapılmazsa, belki de giderek sıklaşan aralarla, fazlaca zorlanmış arınmalar kaçınılmaz olacaktır. Başarıyla yapılabilirse, hem parti daha hızlı yol alacak, hem de bunun getireceği ortam içinde örgüt kültüründeki zaaflar zaman içinde daha kolay değiştirilebilecektir.

Son klik olayı, partimizin kültürünün bazı yanlarının kesinlikle reddedilmesi ve değiştirilmesi gereği üzerine de ihtar taşımaktadır. Ayrıca, strateji değişimi de kaçınılmaz olarak kültürde değişiklik isteyecektir. Eski strateji beklentilere uymadı ama yeni strateji de örgütün daha ciddi zaaflarıyla karşı karşıya kalacaktır.

Durumu böyle değerlendirince, partiyi geçmişi, bugünü, kadroları, çevresi ve olanaklarıyla topyekün gözden geçirmek görevi öne geldi: Yeni bir örgütsel strateji, kültürün yenilenmesi ve uygulama.

Belki en uygunu bunların kongrede yapılmasıydı ama bunların yapılabilmesi için kongre gerekli değildir. Getirdiklerimiz, 5. Kongre'nin çizdiği siyasal ve örgütsel çerçevenin dışına çıkmamakta, yeni kongre kararı gerektirmemektedir.

Tüm parti olarak bir daha böyle olaylar yaşamak istemiyoruz. Hem teorik, hem pratik açılardan kliklere karşıyız ama siyasal kavgada büyük olasılıkla kliklerle karşılaşacağız ve savaşacağız. Fakat bir daha böylesi, siyasal kavganın gerçeğinden kopuk entellektüel yaveleri olmamalıdır.

* Bu konuşma daha sonra *İşçinin Sesi*'nin 24 Şubat 1986 tarihli 300. sayısında "Örgüt konusunda sekiz soru" adı ile yayınlandı.

III. Sorunun genel çerçevesi, MYB'nin tutumu, izlenen yöntem

İdeolojik-siyasal etkinliğimizle örgütsel etkinliğimiz, ideolojik-siyasal gelişmişliğimizle örgütsel gelişmişliğimiz, ideolojik-siyasal gücümüzle örgütsel gücümüz arasında açıklık, hatta uçurum vardır.

Bu durum, Türkiye'de açılmakta olan ortamın görevlerini kucaklamada engeldir.

Durumun neden böyle olduğu hakkında hepimizin bir düşüncesi vardı. Bu düşünceler arasında mutlaka doğru görülmüş yönler de, hem teorik hem pratik olarak yanlış yaklaşımlar da vardı.

Bunları ortaya çıkarabilmek için, önce konuya nasıl yaklaşmak gerektiğini anlamak ve bu yaklaşımda *anlaşmak* gerekiyordu. Farklı yaklaşımlar, farklı sonuçlar getirecekti.

Konuya nasıl yaklaşmak gerektiğinde derinden anlaşırsak:

a. Bu, üyelerdeki yanlışları gösterecek, bunların düzeltilmesinin yolunu açacaktı. Yapacak olan bizlerdik.

b. Örgütün gerçek gereksinimlerini ve düzeltilmesi gereken yanlarını ortaya koyacaktı.

MYB, bu anlayışla 31.1.1986'dan bu yana bir dizi seminer ve üye toplantısıyla, çok sayıda anket ve iş toplantısıyla yaklaşık 3 ay çalıştı. Bunları yaptıktan ve konuya nasıl yaklaşmak gerektiğinde örgütün *tümünün* iradesini birleştirdikten sonra yeniden başa döndü ve tüm ele alınan fikirleri ve konuları parti örgütlerinin somut durumu açısından değerlendirdi. Anketlerin sonuçları bu aşamada çok yardımcı oldu.

Bu çalışmada MYB şöyle bir yöntem izledi:

a. Parti örgütlerinde konunun teorik altyapısını işledi ve bir dizi anket yaptı,

b. Yeni örgütsel stratejiyi belirledi,

c. Örgüt kültürünü değerlendirdi,

d. Stratejiyle kültürü birleştirdi, önlem getirdi.

III. Konferans'ımız, MYB'nin yeni örgütsel strateji ve bunun kültürle uyumu üzerine getirdiği değerlendirme ve önerileri görüştü ve karara bağladı.

III. Konferans'ın ardından toplanacak MK'da yapılması gereken şudur: Somut planlama ve görev bölüşümü, araştırma alanlarında yeni yaklaşımın gerektirdiği yenilikler, kadro eğitiminde yeni yaklaşımın gerektirdiği yenilikler.

MK toplantısının ardından yapılması gerekenler şunlardır:

a) Yeni stratejinin odak noktalarının yoğun bir kampanyayla popülarize edilmesi,

b) Uygulama,

c) Altı ay sonra ilk sonuçların değerlendirilmesi.

Konferans öncesi çalışmalara, kimsenin kolay çözümler beklememesi gerektiğini söyleyerek başladık. Genel olarak çabuk ve kolay çözümler aranır. Yöneticiler için de böyledir. Ve yöneticiler için bunun kestirme yolu, "gücünü göstermek"tir. Güçlü liderin toplumda ve örgütteki imajı böyledir. Fakat, mükemmel örgütü yaratmanın yolu bu değildir. Bunun yolu, sorunları yüzleyebilmek (bunun getireceği kaçınılmaz üzüntüyü göğüsleyebilmek) ve etkili çözümleri önerebilmektir. Her etkili çözüm de mutlaka hepimizin bildiği, "eski usül" ter akıtan emeği içerecektir.

Çalışmaya başlarken birşey daha söyledik. Ülkenin bugünkü siyasal ve toplumsal ortamı içinde durum değiştirilebilir, güçlü bir örgüt yaratılabilir, buda nesneldir. Ancak bunun için *tüm partililerin desteğine, inancına ve birlikte düşünmesine* gereksinim vardır. Komünist için önemli olan ne yapacağını bilmektir.

Konferans öncesi yapılan çalışma sonucunda III. Konferans'a tüm örgütle birlikte geldik. Tüm partililerin düşünce payını taşıyan yeni oluşumlara, tüm partililerin desteğini ve inancını sağlamış olarak geldik. Bu durum, alınan kararların üstün başarıyla uygulanabilmesi için en elverişli ortamı yaratıyor. Bundan yararlanmayı bilelim.

IV. Partinin gelişimindeki özgüllükler

İdeoloji ve siyasetimizle örgütsel gücümüz arasındaki açıklığın nedenlerini iyi anlamak ve bunları gidermek istiyorsak ilk yapacağımız, partinin gelişim sürecini iyi anlamaktır.

Eski parti içinde yıllardır kör topal ve zorla yürüyen ideolojik-siyasal tartışma, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının yayınlanmasıyla yoğunlaştı ve ilk kez *Atılım*'ın Temmuz 1979 ve *İşçinin Sesi*'nin 30 Temmuz 1979 sayılarıyla, kamuoyu önünde açık tartışmaya, savaşıma dönüştü.

Hemen ardından başlayan "atmalar", yığın örgütlerine liste asmalar ve radyo duyuruları, örgütlenme çalışmalarını getirdi. 1979 sonunda Türkiye'de Örgütlenme Komitesi kuruldu.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, açık savaşıma başlarken ayrı örgütlenmek gibi bir niyet ve hazırlığımızın olmayışıdır.

Son derece dar bir kadro oportünizme başkaldırmıştı. İlk yapılması gereken (ve bir komünist partisi için her zaman başta gelen görev), ideolojik-siyasal görüşlerimizi militanlara sunmaktı. Yıllar içinde bu görüşlerin bir bölümü yazılara sızmıştı. Büyük çoğunluğu hâlâ düşüncelerdeydi. Bu nedenle, aşağı yukarı tüm kadro bu göreve sarıldı. Bunda üstün başarı sağlandı.

O sırada devrimci durum vardı. Türkiye'de 14 bin gazete dağıtılıyordu. Ortam, *İşçinin Sesi* kadrosunun bilgisi, girişimi, denetimi dışında, kendiliğinden bir süreç içinde insanlar getirdi. Bunlar arasında bir gün içinde *İşçinin Sesi*'ci olanlar vardı. Bu insanlar kendi motifleri, alışkanlıkları ve fikir yapıları içinde "*İşçinin Sesi*'ci" oldular. Kendi arkadaş çevreleri ve "doğal lider"leriyle geldiler ve partide aynı "hiyerarşi" içinde yer aldılar. Kendiliğinden bir örgütlenme oldu. Bu durum, *"partiye tek tek üye alınır ve parti yukarıdan aşağıya kurulur"* diyen Leninci ilkelerle çelişti ve bugünlere dek süren bazı önemli bozukluklara kaynaklık etti.

İstanbul'da işçiyle kaynaşmaya başlayan süreç, bildiğiniz provokasyonlarla kesildi ve İstanbul, "devşirme" kadrolar eliyle toparlanamadı.

Ege, o günkü yöneticisi V. Demir'in kişiliğini yansıtır biçimde genel olarak sağ eğilimli, içinde "sol"un da bulunduğu işçi-öğrenci tabanına oturdu. Yıllar içinde bu bölgede tutuklama ve polis baskısı ısrarla sürdü. Geneliyle söylersek, sağlar ve öğrenciler gitti, işçiler kaldı.

Ankara, tümüyle öğrenci, büyük çoğunluğuyla partisiz öğrenci yığını üzerine oturdu.

Bu kaynaklar içinde yalnızca İngiltere, eski partiden tüm *örgüt* olarak koptu. Öteki, kendiliğinden ortaya çıkan kaynaklar, geneliyle marjinal, hoşnutsuz, büyük çoğunluğu partisiz öğrenci gençlikti. Bu durumun parti kültürüne ilk yıllardan taşıdığı zayıflıklar şunlar oldu:

a. Hatalı sınıf bileşimi, bunun getirdiği bir dizi zaaf,

b. Parti deneyimi, parti terbiyesi eksikliği,

c. Kadroların kurucu yanlarından çok yıkıcı, reddedici yanlarının gelişmişliği.

Şubat 1980'de, Örgütlenme Komitesi'nin kuruluşundan, örgütlü çalışmaya başlamamızdan 1-2 ay sonra I. Konferans toplandı. Amacı, bu kendi "hiyerarşisi" içinde gelen grupları *İşçinin Sesi* anlayışı içinde yoğurmak, düzgün bir örgütlenme kurmak ve yaşamın getirdiği kendiliğinden ve alttan örgütlenme zaafını gidermekti. Fakat o tarihlerde Türkiye ortamı hızla geriye kayıyordu. Tutuklamalar başladı. Hızla yapılması gereken ve bizim de ilk kez yapacağımız bazı işler öne çıktı. Bunları başarıyla yaptık ama I. Konferans'ın amacı gerçekleştirilemedi.

Ankara'nın parti bütünü üzerinde o günlerdeki (ve sonraki) etkisi oldukça çelişkilidir. Öğrenci devrimciye, işçi devrimci genel olarak biraz "sağdan" gelir. İşçi devrimciye ise, öğrenci devrimci her zaman öğrenci gelir. Ankara'nın o günlerdeki etkisi, Ege örgütünün bütünüyle partimize gelmesini engelleyen ögelerden biridir. Doğrudan ve dolaylı yollarla, İstanbul'un durumunu da olumsuz etkilemiştir. Ankara, işçiyi soğutucu öğrenci imajı yayıyordu. Bunun yanı sıra, Enternasyonal olayı, militanlığının iyi yanı oldu. Ardından Maden-İş Kongresi'nde işçilerin Enternasyonal'i söylemesi, olayın etkisini gösterir. O bir öğrenci olayı değil, ülke çapında önemli toplumsal olaydı. Ankara'nın etkisi böyle çelişkilidir. Hem çok değerli yoldaşlar çıkmıştır, hem böyle bir çerçeve vardır.

12 Eylül 1980'de, daha örgütler yerine oturmadan, gelenler *İşçinin Sesi* anlayışıyla bütünleşmeden *faşizm* geldi. Dolayısıyla, faşizm öncesi örgütlü yaşam, I. Konferans öncesi 1-2 ay ve I. Konferans-12 Eylül arası 6 aydır. Toplam 8 ay! Böylece örgütlenme aşaması, faşizm dönemine denk düştü. Burada, öteki örgütlerde olmayan büyük bir güçlük söz konusudur.

Faşizm yeni teorik sorunlar getirdi. Bir süre yönetim kadrosunun temel enerjisi yine o kanala aktı.

Faşizmin gelişinden 5 ay sonra, Şubat 1981'de II. Konferans toplandı ve faşizmi teorik anlayışımızı, faşizm tezlerini ve düzenli geri çekilişi karara bağladı.

Faşizmin çözülüşü, 1982 Anayasa'sıyla, demokrasi oyununa geçilmesiyle başladı. Yıkılma değil çözülme olduğundan süreç içinde ilerledi ve etkileri yavaş gelişti. 1983 Mayıs'ından sonra siyasal partilerin kuruluşu, 6 Kasım 1983 genel seçimleri ve asıl olarak 25 Mart yerel seçimleri çözülüşün önemli ivme noktaları oldu. Yerel seçimlerin sonucunda, parlamento dışında oyların %40'ını almış bir muhalefetin ortaya çıkmasıyla çözülüşün etkileri iyice belirginleşti, denge döndü. Bu nedenle şu saptamayı yapabiliyoruz: *1980-1984 arası, tüm devrimci hareketin erime yıllarıdır.* Yine de, düzenli geri çekilişi başarmasaydık bugün erimekten değil, yok olmaktan konuşurduk. 1980-1984 arasında, eriyerek de olsa, örgütlülüğü ve yayın bağını kopmadan sürdürebilmek başarı oldu.

Faşizm yıllarında, partinin merkezini oluşturmaya, çeşitli işlevleri kurmaya ve güçlendirmeye yoğun çaba harcandı. Bugün içinde bulunduğumuz yeni dönemde, bunun olumlu sonuçlarını göreceğiz.

10 Eylül 1984 konuşmasıyla örgüt yeni ortama psikolojik ve fizik yönden hazırlanmaya geçerken, "Kayboluş Yolu" yıkıcılığı çıktı. Örgütün enerjisi yine içe döndü. Etkileri 1985 başlarına dek sürdü.

Hemen ardından kongre hazırlıkları başladı. 1985 Nisan'ında partimizin 5. Kongresi toplandı ve örgüt yaşamında eski döneme kopuşu ve yeni dönemi resmen başlattı.

Mayıs 1985'ten Eylül 1985'e dek 4 ay, Türkiye'de hem örgütsel, hem teknik açılardan önemli adımlar attık. Öte yanda büyük güçlüklerle karşılaştık. Avrupa'dan giden yoldaşlar ülkeye kolay uyum gösteremiyorlar, ülkedeki yoldaşların çoğunluğu faşizm yıllarının etkisinden sıyrılıp halkın arasına giremiyorlardı. Tutulan pekçok dal çürümüş, elde kalıyordu. Fakat işler yine de ilerliyordu.

Eylül 1985'te yeni bir darbe geldi ve Ocak 1986'ya dek tüm çalışmaları en aza indirmeyi gerektirdi. Bu durum fırsatçıların gözünde, "partinin bittiği" anlamına geldi ve klik hareketi Kasım 1985'te başladı.

Yeni örgütlenme dönemi 10 Eylül 1984 konuşmasıyla başlamıştı. Fakat hem yukarıda kısaca özetlenen gelişmeler, hem örgütlenmenin anlayışını geliştirme zorunluluğu, dönemi Ocak 1986'ya kaydırdı. Faşizm yıllarının ardından partinin bazı kesimlerinde rüzgara karşı koşmanın verdiği anlaşılır bir yorgunluk vardı. Yeni görevlere hevesli partililerin bir bölümünde ise Türkiye'nin *bugünkü* ortamına, dolayısıyla işçiye ve işçi ideolojisine ters görüşler vardı. Günün görevlerine istekli ama öğrenci solunun manevi baskısından hâlâ kurtulmamış anlayışlar vardı. Bunları düzeltmek, dönemin istediği örgütlenme anlayışını geliştirmek gerekiyordu. 13 Ocak 1985'ten bu yana seminerler yoluyla bu görevi yoğun olarak, son haftalara dek sürdürdük.

Dolayısıyla, partimiz için, yeni dönemin gerektirdiği örgütsel çalışmayı yürütme, asıl olarak Ocak 1986 tarihiyle gündeme geldi.

Yeni örgütlenme dönemi 12 Eylül öncesinden, ya da 1979'dan, sıfırdan başlamıyor. Herşeye rağmen *DAHA* ileriden başlıyor. Türkiye'de örgütler var, yayın dağıtımı, çalışma var. Kadromuzun anlayışında büyük bir ilerleme var. Parti çalışmasının çeşitli alanlarında tezgahları kurmuş durumdayız. Düşman yıkıyor, biz yeniden kuruyoruz. Büyüyen deney birikimi hiçbir şeyle ölçülmez.

1979'dan 1986'ya böyle bir süreçten geçtik. Şimdi bu süreç nesnel mi, değil mi? Kötü niyetli dışında kim ihmal, tembellik, Avrupa'da yerleşme eğilimi, Türkiye'ye önem vermeme diye konuşabilir? Hele bize bunları söyleyenlerin ne yapabildiği, partimizin şemsiyesi dışında hangi tuğlayı hangisinin üstüne koyabildiği ortadayken!

Sonra, kötü niyetli dışında kim partimizin durumunu devrimci hareketteki öteki örgütlerle karşılaştırmadan bir yargı getirebilir? Bunun bilimselliği olur mu? Yaşanan ağır yılların nesnelliği tüm örgütleri içine almıştır. Böyle bir karşılaştırmada partimiz gerilerde mi kalıyor? Kesinlikle hayır. Dönemi en iyi atlatan örgütler arasındayız. Bugün, eski en güçlüler dahil, hangisinin Türkiye'de anlamlı bir örgütlenmesinden söz edilebiliyor? Kaldı ki, bize faşizm altında örgütlenme düştü. Hangisi, ideolojisiyaset alanında kerpiç gibi donmadan ya da iyice oportünistleşmeden bu dönemden çıkabilmiştir?

Yeni örgütlenme dönemi, son derece güçlü yanlarımız yanında, kuruluştan bu yana sıkıntısını çektiğimiz zaaflarla birlikte *şimdi* başlıyor. Burada tüm partililere şunu söylemek istiyoruz. Yeni dönemin çalışması da, "komünist partisi olmak iddiası taşıyan örgütlerden biriyiz, kararı savaşım verecektir" yaklaşımıyla değil, dün olduğu gibi yürüyecektir. *Biz TKP'yiz!* Biz, Türkiye Komünist Partisi'yiz!

V. Eksiklik ve bozukluklar

Yukarıda kısaca özetlenen sürecin getirdiği çeşitli eksiklik ve bozukluklar vardır. En önemlileri şunlardır:

1. Parti örgütünün genel sınıf bileşimiyle sınıf ve partinin ideoloji-siyaseti arasında fark vardır. Komünist partisi, işçi sınıfının partisidir. En kısa sürede üye bileşimini işçiye oturtmamız gerekmektedir. Bu bir sınıf sorunudur.

2. Parti çalışmalarının bütününde yeterince merkezi bir işleyiş yoktur.

Orta yönetimin elinde tehlikeli bir enformasyon tekeli oluşmuştur. Ne üst alttan, ne alt üstten tam bir bilgi sahibi olamamaktadır.

3. Türkiye'de ciddi bir örgütlenmemiz yoktur ve yetişkin kadro ağırlığı Avrupa'dadır.

4. Üst yönetimle parti komiteleri arasında *düzenli* toplantı yapılmamaktadır. Üst yönetimle komitelerin ilişkilerinin azalması oranında, kültürle ideoloji-siyasetin arası açılmıştır. Hücre eğitimleri gevşemiş ve büyük ölçüde göstermelikleşmiştir.

5. Örgütsel çalışma ve eylem anlayışında bozulma vardır. Türkiye'ye dönük olarak ses getiren, gazetelere geçecek eylem anlayışı, Avrupa'da hizmet götürme anlayışı. Bu iki ters ucun gelişmesiyle, temel komünist partisi çalışması olan gazete temelinde *işçi içinde* ajitasyon-propaganda bilinçlerde geri kaymıştır.

6. Merkezden mali yardım beklemek. I. Konferans'ta "merkezden mali yardım beklememe" üzerine karar aldık ama bu ciddi hastalığı atlatamadık. Böyle bir yardımı veremeyiz ve geçirilen yıllar gösteriyor ki, *vermemeliyiz.* Türkiye'de ve her yerde partiyi yaşatan ve güçlendirenler, kendi göbeğini kendi kesenler oldu. Merkezden giden yardımla örgüt kurulduğunun bir tane örneği yoktur. Bundan sonra yerleştirmemiz gereken anlayış şudur: Partili hem kendi yaşamını üretir, hem partiyi kurar ve güçlendirir. Her parti örgütü olanaklarını kendi yaratır ve gelirinin %25'ini merkeze gönderir.

7. Merkezden mali yardım bekleme zayıflığı, profesyonellik anlayışında da bozulma yarattı. İşe girip çalışmada isteksizlik belirdi. Polis aramıyor, davası yok ya da sonuçlanmış, yarım günlük bile iş aramıyor. Komünist partisi, hangi "devrimci" gerekçeyle olursa olsun, yaşamını üretmeyenden, üretmek istemeyenden korkmalıdır. İster fabrikada, ister parti profesyoneli olarak, önemli olan insanın yaşamını üretmesi, aldığının karşılığını emek olarak ortaya koymasıdır.

Yaşamını parti profesyoneli olarak üreten insanın haftada en az normal bir işçi kadar işi olmalıdır. Küçük bir örgüt ve haftada birkaç buluşmayla parti bir yoldaşı yıllarca Kavaklıdere'de "profesyonel" yaşattı. Sorun yalnızca partiye yük olma değil, o kişinin yararlı bir insan olması sorunudur. Sonunda ne oldu? Kavaklıdere'de oturdu ve memlekete bizden uzak oldu. Buluşmalara bile üşendi, otomatiklerine gitti. Bu anlayışı düzeltmeliyiz, yoksa komünist örgütçü adı altında asalaklar ortaya çıkar.

8. Eski adıyla "Üst Büro", yeni adıyla MYB üyeleri yıllar içinde örgütün çeşitli alanlarının sekreterliğini üstlenir oldular. Bu, organı, genel parti örgütlenmesiyle gün güne ilgilenemez bir duruma soktu. Örgüt görevi ve merkezi denetim ortada kaldı.

VI. Güçlü yanlar

Partimizin bugün vardığı noktada taşıdığı eksiklik ve bozukluklar karşısında sahip olduğu güçlü yanları da şöyle ana başlıklar altında toplayabiliriz:

1. Partimizin en güçlü olduğu alan, ideoloji ve siyaset,

2. bunlarla bağlı olarak, merkez organ ve yayınlardır.

3. Deneyimli ve yenilikçi, hatalardan öğrenebilen, teorik derinliğe sahip bir liderlik vardır.

4. Kökenine, kültürünün yanlış yanlarına rağmen nitelikli ve adanmış bir kadromuz vardır.

5. Tüm partide modern yöntemlerle çalışma ve teknoloji kullanımı yaklaşımı vardır.

Şimdi, yeni dönemde partimizin izleyeceği örgütsel stratejiyi ele alabiliriz.

VII. Y ni d¨nemin örgütsel stratejisi

A. KAZANMAK İSTEDİĞİMİZ KESİM

1.

Bugün kazanmak istediğimiz kesim

Türkiye'de, önemli endüstri merkezlerinde, sola yatkın ve aktif, vasıflı, özellikli genç, işçi kesimi ve böyle işçilerin yetiştiği yerler olan eğitim kurumlarındaki ve sanayi sitelerindeki öğrenci ve çıraklar.

2.

Kazanmak istediğimiz kesimin bizi algılaması

Kazanmak istediğimiz kesimin büyük çoğunluğunun bilgisi, partiyle yüzyüze ilişki, hatta yayınlarımız aracılığıyla değil, eylemlerimizin yankılarından, burjuva basının saldırılarından edinilmiştir. Bu kesimde genellikle çelişik duygular ve merak vardır.

Kazanmak istediğimiz kesimin daha dar bir bölümü, sol içinde şu ya da bu derecede yer almış kesim ise bizi daha yakından tanımakta ama sempati duyduğu hareketin koşullandırmasıyla daha olumsuz bakmaktadır. (Ancak bugün kendi hareketlerinden düş kırıklığına uğramış, öteki sol hareketlere belki bize olduğundan daha olumsuz bakar durumdadır.)

Kazanmak istediğimiz kesimin son derece küçük bir bölümü bizi yüzyüze ilişki ve yayın temelinde yakından tanımaktadır. Bunlar partimizi, ideolojik-siyasal görüşleri doğru, ileri görüşlü, teknik olanaklardan yararlanmayı bilen, militan bir komünist hareket olarak algılıyorlar.

3.

Bu kesimin karşılanmayan gereksinimleri

En temel gereksinimi işsizlik, pahalılık, ücret düşüklüğü gibi bir dizi ekonomik sorunun çözümüdür.

Ekonomik sorunların çözümü için sendika, sendikal savaşımda birlik ve bu birlik temelinde militan eylem gereksinimi duymaktadır.

Sesini duyurmak, demokratik haklarını kazanmak istemektedir.

Bu somut gereksinimler niteliği tam açık olmayan bir düzen değişikliği isteği doğurmaktadır.

Savaşımı için legal olanaklardan olabildiğince yararlanmaya, öte yanda legal sınırlamaları aşmak için konspiratif çalışmaya gereksinim duymaktadır. Savaşımında maceracılıktan korunmak istemektedir.

Niteliği tam açık olmasa da, savaşımını ülke çapında birleştirecek bir siyasal partiye gereksinim duymakta, güçlü bir örgüt istemektedir.

Savaşımına uluslararası destek gereksinimi duymaktadır.

Savaşımın yolunu kendi çizmek istemektedir.

4.

Bu kesimin gelecekteki gereksinimleri

Bu kesimin bugün karşılanmayan gereksinimleri giderek güçlenecek, billurlaşacak, genişleyecek ve daha sola dönecektir.

Parti gereksinimi belirginleşecek ve yeniden biçimlenecektir.

Gerçek bir işçi gazetesi gereksinimi doğacaktır.

Bizim yaratabileceğimiz gereksinim, bu kesimin TKP — *İşçinin Sesi* önderliğinde savaşma gereksinimidir.

B. RAKİPLER KARŞISINDA KORUNABİLİR ÜSTÜNLÜK SAĞLAMA

5.

Rekabet etkileşmesi

Rakipler, ulaşmak istediğimiz kesimi ağırlıklı ve doğrudan çalışma alanı yapıp yapmadıklarına göre, doğrudan ve dolaylı rakipler diye ikiye ayrılır.

a. Doğrudan rakipler: Menşevikler, TİP, TSİP vb./Aybarcılar, Perinçekçiler/TDKP/Sosyal demokratlar

b. Dolaylı rakipler: Öteki tüm sol parti ve hareketler.

Doğrudan rakiplerin tümü, bu kesimi kazanmak için, temel olarak, bu kesimin *düzen değişikliği* istemini kullanmakta ve bu gereksinimin yanı sıra varolan gereksinimlerden bir ya da birkaçını sömürerek düzen değişikliğini "sağlayacak" yollar önermektedir.

1. Menşevikler, TİP, TSİP, vb.
Sömürdükleri gereksinimler: Birlik, maceracılıktan kaçınma, legal olanaklardan yararlanma, uluslararası destek.

Yanaşımları: Küçük burjuvaziyle burjuvazinin çeşitli kesimlerini, bunların siyasal temsilcilerini *ortak hedefler* çevresinde birleştirmek. Pasifizm, legalizm, memurluk.

2. Aybarcılar, Perinçekçiler
Sömürdükleri gereksinimler: Kişiliksizliğe tepki, savaşımın yolunu kendisi çizmesi, birlik, maceracılıktan kaçınma, legal olanaklardan yararlanma.

Yanaşımları: Legalist, "kişilikli", pasifist, ulusçu, "kendi yolunu kendisi çizen", icazetli bir örgütlenme.

3. TDKP
Sömürdüğü gereksinimler: Militan eylem, gizli örgütlenme.

Yanaşımı: Dar çıkarcı, militan eylem yapacak genelde yanlış bir gizli parti.

4. Sosyal demokrasi
Sömürdüğü gereksinimler: Güçlü örgüt, değişimi kolay ve çabuk yoldan sağlama, uluslararası destek, legal olanaklar, maceracılıktan kaçınma.

Yanaşımı: Örgütlenme ve savaşım gereksinimini, "beni desteklersen yasaları değiştiririm" diyerek ve bunun en hızlı, en kolay, uluslararası alanda destek alacak ve maceracı olmayan yol olduğunu söyleyerek burjuvaziye destek kanalına akıtmak.

6.

Rekabet boşluğu

Rakiplerimiz kazanmak istediğimiz kesimin gereksinimlerinin şu ya da bu yönünü karşılayabilir. Ancak hiçbiri tüm gereksinimlere bütünsel, doğru, kalıcı yanıt getiremez. Partimiz eksiklerini aşarsa, bu boşluğu doldurabilir.

7.

Rakip tepkisi

Rakiplerimiz partimizin gelecek adımlarına genel olarak iki düzeyde tepki göstereceklerdir:

a. Ajitasyon-propaganda düzeyinde.

b. Örgütsel "önlemler" düzeyinde.

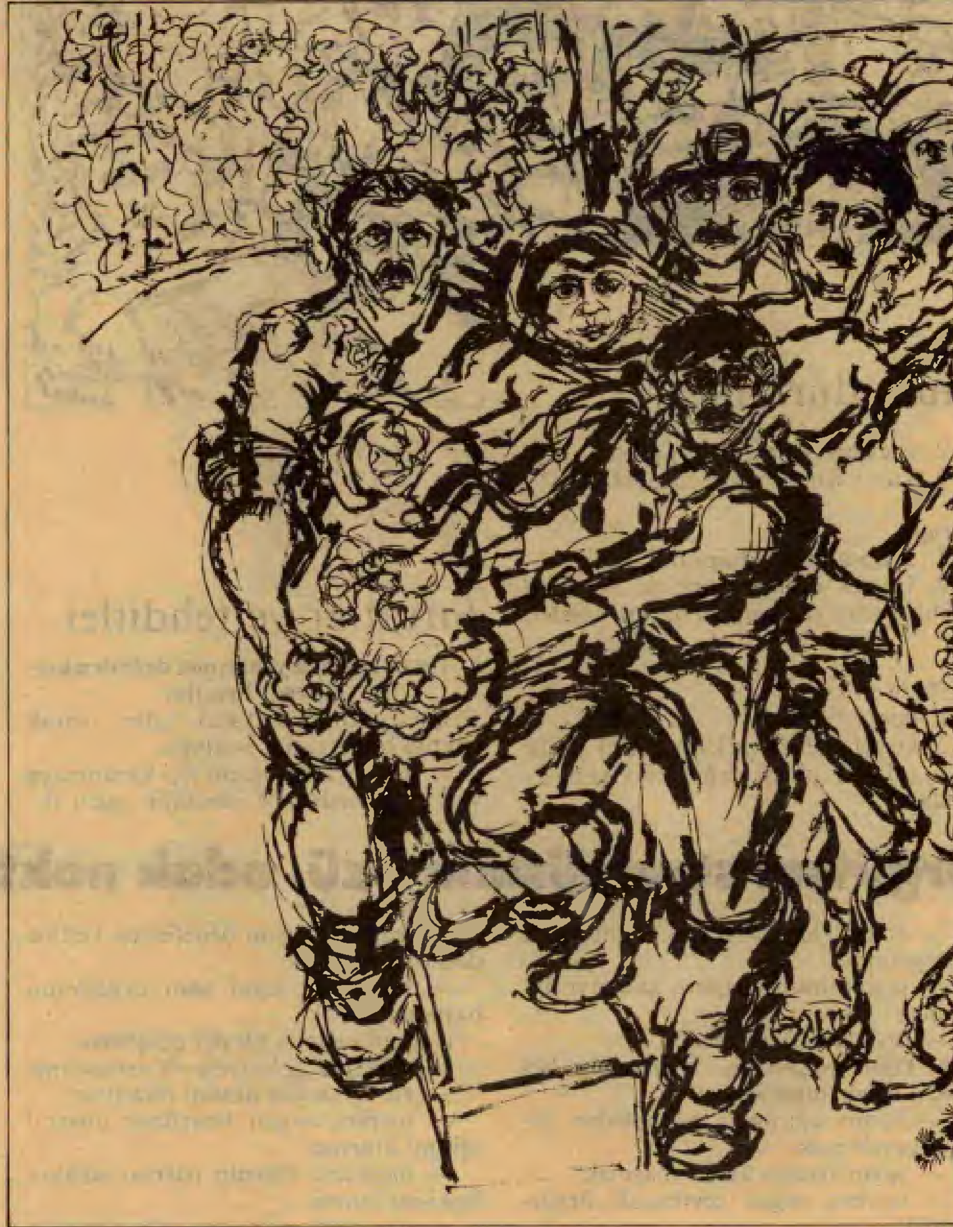
Rakip tepkileri şuralardan malzeme ve fırsat sağlayacaktır:

a. Seslendiğimiz kesimdeki olumsuz önyargılar.

b. Eksiklik ve zayıflıklarımız.

C. ÖRGÜTÜN GÜÇLÜ YANLARINI ÖNE SÜRMEK

8. Örgütün güçlü ve zayıf yanları

a. Örgütün güçlü yanları

1. İdeoloji-siyaset

1. cesur bilimsel yaklaşım
2. sınıf savaşımının çıkarlarını başa alan bağımsız tutum
3. programımız
4. siyasal öngörüleri yaşamın doğrulaması
5. güncel görevlere doğru siyasal yanıt

2. Liderlik

1. partinin lideri
2. deneyimli ve yenilikçi, süreklilik taşıyan üst yönetim
3. bunalımlardan atılımla çıkabilme yeteneği
4. değişen duruma uyum sağlayabilme
5. yapılması gerekene göre olanak yaratma
6. **hatalardan öğrenme**
7. bölgelerde girişimi destekleme

3. Yayın

1. düzenli, sürekli, düzeyli merkez organ
2. ideoloji ve siyasetteki güçlü yanları somutlayan kitaplar
3. yayıncılıkta üstün teknik ve deney birikimi
4. değişik dillerde yayın

4. Kadrolar

1. adanmışlık
2. özveri
3. yetenek
4. disiplin
5. Avrupa deneyimi

5. Örgütsel çalışma

1. tartışma, eleştiri-özeleştiri
2. Türkiye'ye dönük işlerde konspirasyon
3. teknik düzey
4. kadro hareketliliği
5. özveri taarruzu
6. şantaj kabul etmeme
7. çapına göre büyük işler başarma geleneği

b. Örgütün zayıf yanları

1. Liderlik

1. pratik işle dolu MYB'nin genel örgüt ve merkezi denetim görevini iyi yapamaması
2. liderliğin, yeni adımlar öncesinde örgütü iyi hazırlamaması
3. üst yönetimle parti komitelerinin düzenli görüşmemesi
4. MK'da, o düzeyde işlev üstlenmemiş ya da o düzeyde çalışma göstermeyen yoldaşların varlığı
5. orta ve alt düzey yönetici azlığı
6. orta ve alt düzey yönetici az yetişkinliği
7. liderliğin merkez organa yeterince yazı yazmaması
8. kadroları değerlendirme hafızadan, dolayısıyla aceleci

2. Yayın

1. yazı kadrosu güçsüz, görev bir-iki yoldaşın sırtında
2. örgütsel işler ana görevi engelliyor: Kadro yetersiz
3. yazı kurulu işlevsiz
4. gazetede Türkiye ağırlığı az
5. kazanmak istediğimiz kesimde duyarlılığın arttığı konularda yazı az
6. yazıların programla bağı zayıf
7. doğrularımız yeterince yinelenmiyor
8. propaganda-ajitasyon araçlarımız sınırlı

3. Kadrolar

1. kadrolarda sınıf yapısına bağlı olarak yer yer küçük burjuva kalıntılar (aşırılık, acelecilik, kibir, moral dalgalanması, kendini kayırma, kendini olması gerekenle değil başkalarıyla kıyaslama, düzenli çalışma ve disiplin eksiği, yanlış özveri anlayışı — işi zevk değil özveri olarak görme, kalabalığa dayanarak iş yapma, kısa dönemli davranış, küçük burjuva devrimci hareketlere yer yer gereksiz sempati, örgüt malını sakınmama)
2. teorik birikim ve ideolojik birörneklik eksiği
3. deneyimsizlik
4. açık konuşmama
5. kişisel sorunların çözümünü üstten bekleme

4. Örgütsel çalışma

1. işçi sınıfıyla bağ cılız
2. Türkiye örgütü güçsüz, kadro ağırlığı Avrupa'da
3. Avrupa örgütlenmesinde güçler dağınık
4. merkez organın Türkiye'de basılmaması, az dağıtılması
5. gazete çevresinde örgütlenme ve yığın çalışması anlayışında gerileme,
   okuma gurubu ve İMG pratiğinin işletilmemesi
   ses getiren eyleme fazla vurgu
6. merkezden mali yardım bekleme
   olanakları merkeze aktarma anlayışında gerileme
7. profesyonellik anlayışında bozulma
8. üye alımında norm düşüklüğü
9. merkeziyetçi işleyiş eksikliği
   merkezi bilgilendirme eksiği ve orta yönetimin elinde güçlü enformasyon tekeli
10. gazete temelinde eğitim eksiği
11. işlere sempatizanları katmada zayıflık
12. işlerin yapılışında odaklaşma eksikliği
13. çalışmalarda işe boğulma, düzensizlik, verimsizlik
14. deneyim aktarımında, yeni yoldaşları yetiştirmede eksiklik
15. Avrupa parti kadrolarında konspirasyon düşüklüğü
16. yerel siyasetle genel siyaseti bütünleştirme eksiği
17. legal yayın yokluğu

9. Güçlü yanlar aracılığıyla kazanmak istediğimiz kesime ulaşma ve zayıf yanları güçlendirmede yapılacaklar

1. Liderlik

1. MYB'yi, genel örgüt ve denetim görevindeki boşluğu giderici yönde örgütle
2. Genel Sekreter komitelerle düzenli aralarla toplanmalı
3. MK'da yeni düzenleme getir, işlevsizliği kaldır
4. MYB ve MK üyeleri, merkez organa yazı yazmalı
5. orta ve alt yöneticileri merkez organa yazı yazmaya teşvik et
6. MYB, TRT haber bültenlerini, Türkiyenin Sesi'ni ve TKP'nin Sesi'ni düzenli izlemeli
7. Genel Sekreter'in konuşma kasetlerini dağıt
8. liderliğin alt yapı çalışmalarında görev alacakları en sınanmış yoldaşlardan seç
9. kadro değerlendirmede hafızadan daha objektif araçlar kullan

2. Yayın

1. yazı kadrosunu güçlendir
2. örgüt kadrosunu güçlendir
   yeni işbölümü ve yetki-sorumluluk devri getir
3. yazı kurulunu yeniden düzenle
4. Türkiye kaynaklı yazıları her yoldan arttır
5. işçide duyarlılığın arttığı konularda yazıları arttır, gazeteyi ideolojiyi daha somut hale getirerek çıkart
6. yazıları programla bağlamayı arttır
7. yazılarda doğruları yinelemeye özen göster
   görüşlerimizi toplayan derleme dizisi
8. propaganda-ajitasyon araçlarını çeşitlendir (video, kaset vb.)

3. Kadrolar

1. kadroların işçileşmesini sağla
   öğrencilikten gelenlerin yaşamlarını üretmelerine özen göster
2. işçi üye kazan
3. kadronun, yaşamını üretirken parti işini de aksatmadan götürmesine özen göster
4. gazete temelinde eğitim
5. yoldaşları kafalarındakini söylemeye teşvik et
6. disiplini geliştir

4. Örgütsel çalışma

1. pilot işçi bölgelerinde örgütlen
   hücreleri işçi sınıfının içine yerleştir
   fabrikalara işçi olarak gir
   tüm işçi eylemlerinde yer al
   temel çalışmayı kaydırmamak koşuluyla ve yeni stratejiyi destekler biçimde radyo yayını yap
2. Türkiye'ye kadro gönder
   Türkiye'de yeni kurulacak örgütlerin merkezle iletişimini ileri teknikle kur
   yerel bildirilere ağırlık ver
3. Avrupa ile ilgili kongre kararının yaşama geçirilmesini hızlandır, kadro hareketliliğini arttır
4. teknik birikimden, gazetenin çoğaltılması ve dağıtılmasında daha iyi yararlanmak
   merkez organın, programın, kitapların Türkiye'de basımı
   yaygın illegal yayın dağıtım ağı
5. gazete çevresinde örgütlen ve yığın çalışmasına yoğunlaş
   okuma gurubu ve İMG'lere ağırlık ver
   ses getiren eylem anlayışının yanlışlığını sergile
6. merkezden örgütlere mali yardımı kaldır
   olanakların merkeze aktarılması bilincini yükselt
   birimlerin kendi gelirlerini yaratmalarını teşvik et
7. profesyonellik anlayışını düzelt, kesin kurallara bağla
8. üye alımında normları titizlikle gözet
   üye alımında tüzük-program sınavı getir
9. merkezi bilgilendirme eksiğini gider
   üyenin düşüncelerini Genel Sekreterliğe yazmasını teşvik et
   enformasyon alışverişini etkinleştir (hücrelerden başlayarak)
10. hücre ve komitelerde gazete temelinde eğitimi yerleştir
    parti okulu kur
11. sempatizanları işlere katma yönünde özel önlemler al
12. sistemli çalışmayı ısrarla uygula, odaklaşmayı arttır
13. yetki ve görevleri ayrıntılı belirle
    yönetici, altında çalışanlara yetki ve sorumluluk devretmeli
14. yeni görev alan yoldaşlara yapacakları çalışma iyi anlatılıp kavratılmalı
15. legal yayınevi kur
    legal yayın çıkart

10. Parti birimlerinin durumu

Türkiye
1. Aldığın-verdiğin dengesi henüz olumsuz, olumlu hale getir, veriş biçimini değiştir

Basın-Yayın
1. verdiğin-aldığın dengesi olumlu

Öncü
1. denge olumlu
2. parti işleri gecikiyor

Teknik
1. Denge olumlu
2. işlevlere göre ayrı örgütle
3. kurye işinde tasarruf sağla

Avrupa
1. Fransa hariç olumsuz
2. Uygun olduğu yerlerde örgütleri kaldır, yerine sempatizan örgütlenmeleri kur

İngiltere
1. denge olumlu
2. koyulan enerjiye karşı verim düşük
3. çalışma planlı değil, olayların ardından

11. Fırsatlar ve tehditler

a. Partinin güçlü yanlarının değerlendirebileceği fırsatlar
1. işçi sınıfının siyasal lider olarak baktığı bir örgütün yokluğu
2. güçlü yanlarımızın işçi kazanmaya yatkınlığı nedeniyle ideolojik gücü örgütsel güçle tamamlama, sınıfla kaynaşma
3. yaklaşan devrimci yükselişi yakalama
4. değişen ortamlarda çalışmanın sürekliliğini sağlama,
her ortamda çalışabilen kadrolar yetiştirme
5. fikirlerimizin gücü nedeniyle demokrasi kavgasında odak olma

b. Partinin güçsüz yanlarının getirdiği tehditler
1. Türkiye deneyimi sınırlı yoldaşlarda ülkeye uyum sağlayamama
2. işçiye uzak yanlarımızla yanaşım, kopukluğu işçinin gözünde pekiştirebilir
3. parasızlıktan boğulma
4. gelişen olaylara örgütlenme düzeyinin yetmemesi
5. doğruları yaşama geçirmede güçlükle karşılaşılınca "yanlışmış" denmesi, inancın erimesi ve örgütsel dağılma
6. kadronun bir bölümünün işçileşmeyi, yeni stratejik hedefleri kaldıramaması
7. merkezi denetimin güçsüz, merkez organın iyi izlenmediği yerlerde parti hattından kayma, monolitik yapıda bozulma
8. yakın sempatizanlar işlere katılamazsa Avrupa'da boşluk doğması

VIII. Yeni dönemin örgütsel stratejisinin özü, odak noktaları ve belgileri

Partimizin önümüzdeki dönemde uygulayacağı örgütsel stratejinin özü, *partinin işçi sınıfına oturmasıdır.*

Yeni dönemin stratejisinin 3 odak noktası vardır:

a. Parti kadrolarının işçileşmesi:
— sınıf bileşimini düzeltmek
— hücreleri sınıfın içine yerleştirmek
— merkezden yardım bekleme anlayışını yok etmek
— profesyonellik anlayışını düzeltmek
— doğru çalışma ve eylem anlayışını yerleştirmek
— sempatizanları işlere katmayı öğrenmek
— disiplini yükseltmek

b. Pilot bölgelerde, belirlenmiş işçi kesimi içinde örgütlenme:
— kadro ağırlığını Avrupa'dan ülkeye kaydırmak
— yayınlarımızı ülkede basmak
— merkez organ çevresinde örgütlenmek
— merkez organı hedeflenen kesime dönük çıkartmak
— illegal ve legal alan örgütlerini baştan ayırmak

c. Merkeziyetçi işleyişi geliştirme:
— denetimi geliştirme ve yerleştirme
— entormasyon akışını düzeltme
— merkez organ temelinde düzenli eğitimi oturtma
— merkezle ülkenin istenen sıklıkta ilişkisini kurma
— üye alımı normunu yükseltme ve birörnekleştirme
— modern çalışma yöntemlerini yaygınlaştırma

Yeni dönem stratejisinin belgileri şunlardır:
— **Temel belgi:** "TKP — *İşçinin Sesi,* işçinin partisi"
— "*İşçinin Sesi,* sınıfın sesi"
— "Dağıttığın her *İşçinin Sesi,* geleceğin habercisi"
— "*İşçinin Sesi*'ni çoğalt, sınıfına güç kat"

IX. Partimiz açısından bugünün mükemmel örgütü "Ortak bakış"

"Mükemmel örgüt" tanımı örgütten örgüte ve dönemden döneme değişir. Bu nedenle, her örgüt kendi tanımını yapmak zorundadır.

Mükemmel örgüt tanımı, somut, kısa, konulara yabancı bir insanın bile anlayabileceği gibi olmalıdır. Örgütsel felsefeyi, stratejinin ve kültürün temel vurgularını içinde taşımalıdır.

Bunları böyle belirledikten sonra bir gurup yoldaşa şu soruyu sorduk: Ülkenin ve partimizin bugünkü koşullarında neleri gerçekleştiren örgüte mükemmel denir? Üç gurup oluşturan yanıtlar son derece öğretici oldu.

"A" gurubu, en büyük fakat en genel amaçları sıralayan gurup oldu. İşçi sınıfını kazanmak, barikatlara çıkmak, devrim yapmak, vb. Komünist partisi için her zaman geçerli olan bu amaçlarla bugün önümüzdeki hedefler hakkında bakış sahibi olamazdık.

"B" gurubu, tanıma bir ölçüde yaklaşan 7 kişiydi. Örneğin bir yoldaş, "*İşçinin Sesi* bugünkü ideolojik-siyasal konumuyla, işçi içinde işçi disipliniyle, işçi karakteriyle çalışabilmeli" diyor, somut birşey söylüyordu.

"C" gurubu tanıma en yakın olanıydı ve iki kişiydi.

Bugün eksiklerimizi gidermek üzere yoğun bir çalışmaya giriyoruz. Neye eksik diyeceğimizde iyi anlaşmamız gerekir. Amaç, kendiliğinden ürettiğimiz kimi doğru, kimi yanlış fikirleri bir düzene sokup birlikte aynı hedeflere vurabilmektir. Soruya verilen yanıtlar bir gerçeği çarpıcı biçimde gözler önüne sermiştir: Partinin neler yapmasını istediğimiz, neleri hedefleyeceğimiz hakkında ileriye dönük ortak bakış bulanmış.

1979 çıkışında ortak bakış vardı. Bugünkü yaklaşımlarımız yanında belki hayalciydi, fakat tek bir bakıştı. Bugün ortak görüş çeşitlenmiştir. Partinin yakın geleceğine ait ortak düşünceye yeniden kavuşmamız gereklidir. Yoksa yeni stratejiyi uygulayacak gücü kendimizde bulamayız.

Bugün partimiz açısından;
— kadrosunu işçileşme ve işçi üye kazanma yoluyla sınıfa oturtan,
— hücrelerini sınıfın içine gömen,
— merkez organı, kitaplarını ve bildirilerini ülkede basan ve *işçiler* arasında düzenli ve giderek artan sayıda dağıtan,
— pilot işçi yataklarında örgütlenen ve fabrikalara girmeye başlamış,
— ajitasyon-propaganda, örgütlenmeyi merkez organ çevresinde yürüten,
— gazetesini sınıfın ileri kesimleri için çıkartan,
— başta her çeşit işçi eylemi olmak üzere, yığın eylemlerinin içinde olan,
— bu amaçlar için Avrupa'daki potansiyelini iyi değerlendiren,
— tüm birimlerinde merkez organ temelinde düzenli eğitim yapan,
— ülkedeki sorumlularla merkezin zorluksuz ve istenen sıklıkta ilişki yürüttüğü,
— *tüm* partililerin, *tüm* parti çalışması hakkında merkeze sürekli bilgi ilettiği,
— illegal ve legal alan parti örgütlerini *işin başından* birbirinden ayırmış,
— legal yayın alanına bir yerinden girmiş örgüt, *mükemmel örgüttür.*

Kısa bir tanım yapacak olursak:
Bugün partimiz açısından, kadrosunu işçileştiren, kazanmak istediği işçi kesimi içine yerleşen, ülkede basım sorununu çözen ve merkez organı tüm çalışmasının omurgası yapan örgüt, mükemmel örgüttür.

Parti örgütlerinin kendi kaynaklarını yaratması üzerine karar

"Merkezden yardım beklemek", komünist partisinde yeri olmayan yanlış bir anlayıştır.

Partimiz daha en baştan, bu konuda menşevik partide gelişmiş olan oportünist anlayışın zararlı sonuçlarına işaret etmiş, doğru tutumu karara bağlamıştır. I. Konferans'ın konuyla ilgili kararında şöyle denilmiştir:

> "Her parti örgütü parasal yönden kendi kendine yeterli olmalı ve üstündeki örgüte düzenli parasal kaynak vermelidir."

Partiyi yaşatan ve güçlendirenlerin, *örgüt* olabilenlerin, merkezden giden parayla iş yapma zayıflığına kapılmayanlar olduğu, geçtiğimiz dönemin pratiğinde de açıkça kanıtlanmıştır. Tersi yanaşım, girişken, yaratıcı, kendine güvenli ve kalıcı komünistler yerine kişiliksiz ve ufak bir sallantıda kaybolan "örgütler" doğurmaktadır.

Önümüzdeki çalışma döneminde, tüzüğümüzün 37. maddesine de uygun olarak yerleştireceğimiz anlayış şu olacaktır: Partili hem kendi yaşamını üretir, hem partiyi kurar ve güçlendirir. Her parti örgütü olanaklarını kendi yaratır ve gelirinin %25'ini merkeze gönderir.

Parti profesyonelliği üzerine karar

Parti profesyoneli, yaşamının tümünü parti çalışmasına adayan, partinin gerek gördüğü her görevi üstlenen, yaşamını parti işçisi olarak üreten komünisttir.

Yaşamını parti profesyoneli olarak üreten her komünistin haftada en az normal bir işçi kadar işi olmalıdır.

Parti profesyoneli, verimli olmak ve bu verimi zaman içinde arttırmak durumundadır. Önemli olan, yalnızca çalışmak değil, en yüksek verimle çalışmaktır.

Önümüzdeki dönemde, partinin profesyonel kadro çalıştırdığı her alan, iş yoğunluğu ve doğru çalışma anlayışı açılarından gözden geçirilmeli ve gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Bir işçi örgütünün hem de kendine "solcu" diyen yöneticileri işçilerin parasıyla oluşturulan fonlarla "holdingcilik" yapmaya kalkışıyorlar.

İşçi parasıyla holding kurma sınıf suçudur

ANAP hükümeti, varolan antidemokratik, faşizm artığı iş yasalarını daha da geriye götürücü hazırlıklar peşinde. Bunlardan biri, işkollarında yapılacak değişikliklerden en fazla etkilenecek sendikaların başında ise Yol-İş geliyor. Değişiklik gerçekleşirse Yol-İş önemli sayıda üyesini başka sendikaya kaptıracak. Hükümetin Yol-İş'e saldırısı bununla da bitmiyor.

Bilindiği gibi bir süre önce Yol-İş yöneticileri, yolsuzluk yaptıkları gerekçesiyle hükümet tarafından suçlanmışlardı ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı müfettişleri bu yöneticiler hakkında soruşturma yapmakla görevlendirilmişlerdi. Müfettişler Yol-İş yöneticilerini suçlu bulduklarını bildirdiler ve hazırladıkları dosyayı dava açılması istemiyle adliyeye gönderdiler.

Bunun üzerine beş sendika yöneticisi "emniyeti suistimal" iddiasıyla mahkemeye verildi. Mahkemeye verilenler arasında, sendikanın eski başkanı, SHP yöneticilerinden Muzaffer Saraç da var. Yol-İş Sendikası Türk-İş'teki sosyal demokratların yönetimde olduğu sendikalardan biridir.

Aralarında Yol-İş'in şimdiki başkanı Bayram Meral de olmak üzere beş sendikacının mahkemeye verilmesiyle sonuçlanan olaylar şöyle gelişti:

Yol-İş yöneticileri, işçilerden alınan paralarla oluşturulan iş riski fonunu kullanarak Yol-İş Holding adlı bir holding kuruyorlar. Bu holding, güç durumda olan İşçi Kredi Bankası'na 50 milyon, Hisarbank'a ise 70 milyon lira yatırıyor. Geçtiğimiz yıllarda her iki bankanın da Özal hükümetince tasfiye edilmesi üzerine, Yol-İş üyesi işçilerin 120 milyon lirası, bir daha geri dönmemek üzere patronlara hibe edilmiş oluyor. Ayrıca, gene iş riski fonundan 3 milyar lira tutarında bir paranın da çeşitli kuruluşlara borç olarak verildiği bildiriliyor.

Olay, birçok yönüyle gerçekten ibret vericidir.

Hükümet, bu olayda birden bire "işçi koruyucusu" pozlarına bürünmüş, Yol-İş yöneticilerini parayı "usulsüz" kullanmakla suçlamaktadır.

Sendikacılar ise "sol"cu oldukları için hükümetin kendilerine karaçalmak istediğini söylüyorlar. ANAP'ın amacının, bu olayı kullanarak sendika merkez ve şube yönetimlerini ele geçirmek olduğunu söylüyorlar.

Basında da konu parayı "usulsüz kullanmak" ya da "karaçalmak" düzeyinde ele alınıyor.

Konuyu hükümet açısından ele alırsak, Yol-İş yönetimi, parayı, Hisarbank vb. değil de, hükümetin onayladığı bir yere yatırsaydı hiç de usulsüz kullanmış olmayacaktı. Bu açıdan soruşturma da, dava da "holdingler arası" bir çıkar çatışmasıdır.

Sendikacıların savunduklarına gelince, doğrudur. DSP, ANAP iktidarı için bir tehlikedir. Bu "dava"nın içinde, ANAP'in bir DSP yöneticisini deşifre etmesi ANAP açısından bir kazanç olacaktır.

Bir de Yol-İş'in Türk-İş'in sol kanadını oluşturan sendikalardan biri ve önemli biri olduğunu düşünürsek "dava"da bunun da önemli bir payı olduğunu görürüz.

Nitekim mart ayı başlarında Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 11. ve 18. bölgelerinde 18 Yol-İş üyesi başka yerlere tayin edildiler. Yol-İş üyelerine bildirilen gerekçe de ilginçtir: Lüzumuna binaen! Tayini kabul etmeyen 5 kişinin ise işine son verildi. (*Cumhuriyet,* 8 Mart 1986) İşçiler, bu tayinlerle, mayıs ayında yapılacak şube seçimlerinde iktidar yanlılarının seçilmesi sağlanmak isteniyor dediler.

Doğrudur, Yol-İş yöneticileri hakkında açılan davada bütün bunların payı vardır ama işçilerin Yol-İş yöneticilerine yöneltecekleri suçlama bambaşkadır.

Bir işçi örgütünün, hem de kendine "solcu" diyen yöneticileri işçilerin parasıyla oluşturulan fonlarla "holdingcilik" yapmaya kalkışıyorlar. Şimdi işçi sınıfı bu sendika yöneticilerine, bir işçi örgütünün yöneticileri olarak mı bakacak, yoksa kendini sömüren sınıfın hem de holdingçi bir üyesi olarak mı bakacak?

Sendikacılar, holdingi, "işçi parasını büyütmek" gibi "masum"(!) bir amaçla kurduklarını söyleyeceklerdir. Ama tam da bu nokta bizim onları suçladığımız noktadır. Sendika yöneticileri holding kurarak kişisel olarak para kazanmamış olabilirler. Sahtekarlık yapmamış olabilirler. Bunlar önemli değildir ve işlenmişse de "adi" suç kapsamına girer.

Asıl önemli olan, Yol-İş yöneticilerinin işçi parasıyla holding kurarak işçinin parasını, sınıf düşmanı burjuvaziye işçileri daha çok, daha azgın sömürebilmesi için kredi olarak vermiş olmalarıdır. Bu adi suç falan değil düpedüz sınıf suçudur. Ve yalnızca Yol-İş yönetimi tarafından değil, diğer sendika yönetimleri tarafından da yaygın olarak işlenmektedir.

Türkiye işçi sınıfı Özal hükümetinden de, işçi paralarını işçi sınıfına karşı kullanarak sınıf suçu işleyen sendikacılardan da hesap soracaktır.

Beyza Füsun

İşçilerin işine, örgütüne ne karışıyorlar? Onlara ne?

İşçi sınıfının gücünd n k rkuyorlar

Metal işkolunda örgütlenmiş olan bağımsız Otomobil-İş sendikasının, bugün 60 bin üyesi var. Sendikanın 60 bin üyesi var ama Genel Başkan Aydın Özeren, her nedense sendikanın 1983'teki delegeleriyle, yani bundan 3 yıl önceki, yani Otomobil-İş 11 bin üyeliyken olan delegeleriyle bir olağanüstü genel kurul toplamak istedi.

Bunun üzerine işler kızıştı, tartışmaların sonucunda, iş mahkemeye kadar uzandı. Mahkemede sendika kayyıma devredildi. Kayyıma devrediince de, üç tane avukat sendikanın başına çöreklenip, sendikanın yöneticiliğini devraldılar ve İş Mahkemesi kararı gereğince, 1983'te yapılan 9. Olağan Genel Kurul delegeleriyle, olağanüstü genel kurul toplayacaklarını bildirdiler. Bu arada eski başkan Aydın Özeren de, "1983'te delegeler 11 bin üyeyi değil, 34 bin üyeyi temsil ediyordu" diyerek sözde savunma yaptı.

Bir kez, 1983'te üye sayısı ne olursa olsun, 11 bin de olsa, 34 bin de olsa, hatta 59,000 de olsa, bugün sendikanın *60 bin* üyesi var. 60 bin üye demek, bunların her birinin kongrede temsil edilebilmesinin *zorunluluğu,* bu üyelerin de kongrede söz ve karar hakkının olabilmesinin *zorunluluğu* var demektir. Bunun tersi *tamamen anti-demokratiktir.*

İkincisi, işçiler tarafından seçilmemiş, tepeden inme 3 tane avukatın, olağanüstü genel kurulu toplamak üzere gelip sendikanın başına oturmalarının da hiçbir demokrasiyle yakından uzaktan ilgisi yoktur.

Otomobil-İş'te uygulanmaya çalışılan yasal gerekler, iş yasalarının anti-demokratikliğini çok güzel gösteriyor. Bu antidemokratikliğin tek bir nedeni vardır: İşçi sınıfının gücünden korkmak.

Laspetkim-İş, Hak-İş'ten ayrıldı. Şimdi atması gereken adım, Türk-İş'e katılmaktır.

Türk-İş'i gerçek sınıf sendikası yapmak

Hak-İş üyesi bulunan Öz-Laspetkim-İş Sendikası, 1 Mart'ta yapılan genel kurulda Hak-İş'ten ayrılma kararı aldı.

10 binden fazla üyesi olan Öz-Laspetkim-İş'in yönetim kurulu genel kuruldan önce yaptığı açıklamada ayrılma nedeni olarak Hak-İş'in, işçilerin sosyal ve ekonomik sorunları için mücadele etmediğini belirtti.

Genel kurula katılan 184 delegeden 151'i Hak-İş'e hayır derken, 27 delege evet oy kullandı. 6 delege ise çekimser kaldı. Sendikanın adı Laspetkim-İş olarak değiştirildi.

Sendika yönetim kurulu, Türk-İş'i de "partilerüstü politika" uyguladığı için eleştirdi. Eleştiri doğrudur ama bu yüzden Türk-İş'ten uzak durmak yanlıştır.

Bu politikayı değiştirmek, Türk-İş'i gerçek sınıf sendikası yapmak işçilerin savaşımıyla mümkündür.

Yapılması gereken, Türk-İş'e katılmak ve bugünkü tepe yöneticilerinin uyguladığı sözde partilerüstü ama aslında burjuvaziye yarayan politikayı değiştirmek için çalışmaktır.

Ancak işçilerin mücadelesi, Türk-İş'i işçilerin tüm haklarını savunan bir sendika haline getirebilir.

Laspetkim-İş'in Türk-İş'e katılması bu yönde atılmış bir adım olur.

YETTİ ARTIK

26 Nisan'da Londra'daki Menşevikler gazete satan, 1 Mayıs bildirisi dağıtan bir gurup İşçinin Sesi *sempatizanına saldırdılar.*

Duyduğunuz gibi, 26 Nisan cumartesi gecesi Stoke Newington Belediye Binası önünde bir saldırı olayı yaşandı. Halkevi içinde yuvalanmış 20-25 kişilik bir gurup, gazete satan, bildiri dağıtan, kadınlı erkekli 15 *İşçinin Sesi* sempatizanına sopalarla saldırdı. Bunun üzerine gereken cevabı da aldı.

Bu gurubun yaptıkları "yetti artık", çünkü:

1. Bu olay, Halkevi içinde yuvalanan gurubun ilk saldırısı değildir. Bu gurubun süregelen saldırgan tutumu sabırları taşırmış, "yetti artık" dedirtmiştir.

2. Halkevi'nde yuvalanan gurubun "yetti artık" dedirten hareketleri yalnızca fiziksel saldırganlıkla kalmıyor. Bunlar *Gerçeğin Sesi* diye bir gazete çıkarıyorlar. Gazeteleri *İşçinin Sesi*'ne karşı çirkin yalanlarla, kişisel karalamalarla, sahte ihbarlarla doludur. Siyasal mücadele siyasal görüşler aracılığıyla yürütülmelidir. Bu adamların yalanları, karalamaları, uydurук ihbarları da "yetti artık" dedirtmiştir.

3. Bunlar, sırf *İşçinin Sesi*'ne karşı bir kalabalık toplayabilmek için işçi haklarını sömürüyorlar, bir süre sonra dönüp işçiyi vuracak sahte "hizmetler" yapıyorlar, işçi hakları için yürütülen gerçek çabaları bölüyorlar. Bu adamların işçi haklarını böyle oyuncak etmeleri de "yetti artık" dedirtmiştir.

Bu sayfalarda bunlara bir bir değineceğiz. Sözümüz Halkevi'ne gidip gelenlere değil, Halkevi içindeki 20-25 kişilik gurubadır.

Bu gurubun savunduğu siyasal anlayış, Türkiye'de ya da burada, yerli ya da göçmen, tüm işçilerin mücadelesinde biten zararlı otlar gibidir. Mücadeleden iyi ve bereketli ürün almak için zararlı otları sürekli ayıklamak gereklidir. Bu nedenle bunlarla siyasal mücadele sürecektir.

Ancak bu siyasal mücadelenin başka alanlara sıçramaması, siyasal görüşlerin çarpışması olarak yol alması için, bu gurubun şu koşullara uyması gereklidir.

1. Saldırgan tutum almamak.
2. Yalan, kişisel karalama, sahte ihbar gibi adi araçlar kullanmamak.
3. İşçi haklarını oyuncak etmemek.

Olay nasıl oldu?

Halkevi, 26 Nisan'da Stoke Newington Belediye Salonu'nda "Göçmen Halkları Gecesi" düzenlemişti. "Göçmen"lerin, 1 Mayıs'a davet edilmek, işçi gazetesi alıp, okumak gibi hakları da vardır! *İşçinin Sesi* sempatizanları olarak bizler, kadınlı erkekli 15 kişi, geceye gelenleri 1 Mayıs'a davet etmek, bildiri dağıtıp gazete satmak için binanın önüne gittik.

Saldırının başlaması

Bize önce gelip, salonun girişini tıkadığımızı söylediler. Bunu çok terbiyesiz bir dille söyledikleri halde, açıldık, girişi tıkamayacak biçimde dizildik. Bunun üzerine bu guruptan biri, kapıdaki yandaşlarını içeri çağırdı. Sonra sopalarla 20-25 kişi hep birlikte çıktılar ve saldırdılar.

Saldırıya geçerken aralarından birkaçı "allah allah" diye bağırıyordu. Önce kulaklarımıza inanamadık. Sonradan duyduk ki, imam ve çevresindeki bazı kişiler de gecedelermiş. Diyoruz, herhalde, saldırıya geçerlerken bunlardan birileri yakınlardaydı. Saldırıya "cihad" süsü vererek, bu kesimle ittifaklarını sağlamlaştırmak için aralarından bazılarını böyle bağırttılar!

Bu sürpriz saldırı karşısında ilk ağızda birkaç yoldaşımız yaralandı. Ama yoldaşlar kısa sürede toparlandılar. Saldırganların ellerinden aldıkları sopalarla, etrafta ne varsa onunla yanıt verdiler. Karşı kaldırımdaki çiçekçinin kovaları, saksıları hep kullanıldı. Bu nedenle ertesi gün gidip çiçekçiden özür dileyip, zararını ödedik.

Polise yalan ihbarlar

Kuştan korkan darı ekmez. Böyle bir saldırıya girişenler, kendi başlarına da birşeyler gelebileceğini baştan kabullenmiş demektir. Nitekim onlardan da yaralananlar oldu. Gidişat bu yöne dönünce, hemen polis çağırdılar.

Polis gelince, polise bizim saldırdığımızı söylediler. Kişileri tek tek, parmakla göstererek yalan yere ihbar ettiler. Yoldaşlarımızı tutuklaması için polise ısrar ettiler.

Gurubun elebaşlarından olan ve herkesçe bilinen bir patron, polisi bir yoldaşımızın yanına getirerek, polise yoldaşın üzerinde bıçak olduğunu söyledi. Yoldaşımız, "yok, istiyorsanız arayın" deyince, polis aramaktan vazgeçti. Vazgeçince, bu kişi gelip ısrarla yeniden söyledi.

Yoldaşımızın üzerinden bıçak falan çıkmadı. Zaten kavgada bıçak kullanan olmadı. Bu "solcu" patronun tutumu, tam, "yalan söyle, inanılmasa da iz bırakır" tutumudur. Bu tutum solculukla ilgisiz, patron sınıfıyla ise yakından bağlı bir tutumdur.

Polis iki yoldaşı karakola götürdü. Saldırganlar yalanlarını sürdürmek için oraya da geldiler. Karakolda yalnızca yalan söylemekle kalmayıp, orada bekleyen kadın yoldaşlarımıza, ağıza alınmayacak küfürler ettiler.

Halkevi'nde yuvalanan bu gurup, saldırgandır, yalancıdır, ihbarcıdır, seviyesizdir. Tek sözle namerttir.

Olaydan sonraki yalanlar ve doğrular

Bu namert gurup, olaydan sonra, geceye bizim saldırdığımız yalanını yaymaya çalıştı. Ancak saldırdıklarını görenler, bilenler vardı. Olaya ilişkin doğru bilgiler fabrikalardan yağmur gibi yağmaya başladı. Kişi adlarını saklı tutarak bu doğru bilgilerin bazılarını sıralayalım:

— Bir fabrikada ütücülük yapan, gecede bulunan Halkevi yanlısı bir kişi, öğle tatilindeki tartışmada saldırıyı itiraf etmiş ve Halkevi gurubunu kastederek, "evet onlar saldırdılar" demiştir. Kendisinden, bu sözleri herkesin duyabileceği gibi bağırarak tekrar söylemesi istenmiştir. Böylece fabrikadaki herkes bu itirafı kendi kulaklarıyla duymuştur.

— Halkevi'ne gidip gelen, son saldırıyı gören ve iki ayrı fabrikada çalışan iki kişi, gecede saldırının Halkevi'nden kaynaklandığını söylemişler ve şu bilgileri vermişlerdir: Bu gurup *İşçinin Sesi*'ne saldırı için 3 aydır hazırlanıyormuş. Saldırı eğitimi yapıyormuş. "1 Mayıs'ta *İşçinin Sesi*'nin işini bitireceğiz" diyormuş. (Olay da tam 1 Mayıs öncesi!)

— Bir konfeksiyon fabrikası sahibinin hanımı olan Halkevi yanlısı bir kişi, sakin sakin yürüyen tartışma içinde sinirlenip herkesin içinde şunları söylemiştir: 3-5 kişi kaldınız, bir vurup sizin işinizi bitireceğiz.

— Gecede, tam saldırgan gurup saldırıya geçeceği sırada, iç salonun kapıları tutulmuş, içeri girmiş olanların hemen dışarı çıkmaları engellenmiş. Ancak kapılar tutulduğunda tuvalette olan iki kişi saldırıyı kimin ve nasıl başlattığını görmüşler.

— Ayrıca, gazete satışı sırasında geceye gelmekte olup da, olayın başlangıcını net olarak gören birçok işçi arkadaş vardır.

Bütün bunlar, şunları kanıtlıyor:

1. Saldıran Halkevi içinde yuvalanan guruptur.

2. Üstelik bu saldırı önceden planlanmış bir saldırıdır.

3. Plan gecede uygulanmıştır ki, hem saldırsınlar, hem bizi geceye saldırmış olarak gösterip, kendilerini temize çıkarabilsinler.

Ancak planları geri tepmiştir. Şimdi saldırdıklarını Türkiyeli işçilerle yüz yüze konuşmalarda kabullenmek zorunda kaldılar. Bunun kızgınlığıyla olsa gerek, başka yöntemlere başvuruyorlar.

Geçenlerde Londra İşçi Birliği'ne bir fabrika sahibi telefon etmiş ve telefonu açanların ilk başta anlayamadıkları bazı sorular sormuş: "Siz ne demek istiyorsunuz? ... adlı işçiyi çalıştırmamda ne mahzur var?"

Telefonu açanlar, "bu sorularla asıl sen ne demek istiyorsun, biz anlayamadık" demişler.

Bunun üzerine fabrika sahibi, "biraz önce buraya LİB'den telefon edilmiş, ... adlı işçiyi çalıştırmanız mahzurludur denmiş, bunun nedenini öğrenmek istiyorum" demiş.

Fabrika sahibi bunu söyleyince anlaşılmış ki, LİB adına "birileri"(?) fabrikalara böyle ihbar telefonları ediyorlar.

Öte yandan Britanyalı demokratlara, sendikalara hâlâ saldırıya uğradık diye sızlanıyorlar. Ancak bunu da o kadar ileri götürmüşler ki, sızlanmanın kendisi kuşku uyandırmaya başlamış.

Bazı sendikalara "hayatımız tehlikede" diye mektuplar yazmışlar. Bir sendikacı, "mektup öyle açık bir duygu sömürüsü yapıyor ki, acındırmaktan çok güldürüyor" demiş!

Kimdir bu namertler?

Türkiye Komünist Partisi Türkiye'nin en eski partisidir. 1950'lerden sonra, hem tutuklamalar, hem bazı yanlış görüşler nedeniyle uzun süre paslanmıştı. 1960'larda işçi sınıfının mücadelesi yükselince, 1973'te TKP de atılım yaparak harekete geçti.

Gelişme ve ikilik

O sıralarda Türkiye'de ortam devrimciydi. TKP ortama uygun düşen bir yol izlediği ölçüde gelişmeye, yükselen işçi hareketiyle kaynaşmaya başladı. Bu, gerici güçleri çok korkutuyordu. Karşı-devrimin saldırıları da artmaya başladı. 1977 1 Mayıs'ındaki silahlı saldırı 40 can aldı.

Karşı-devrimin artan saldırıları karşısında TKP içinde iki farklı tutum belirdi: Devrimci kavgaya, kavgada yenmeye kararlı olanlar ve devrimci kavgadan yan çizmeye, sallanmaya başlayanlar.

İşçinin Sesi

Çoğunuzun yakından bildiği gibi *İşçinin Sesi*, 1973-1974'teki Wimpy grevleri içinden doğmuş yerel bir işçi gazetesiydi. Bu gazete giderek gelişti ve aynı zamanda Türkiye'deki kavgaya yönelik aydınlatıcı fikirler getirmeye başladı.

Artık TKP içinde devrimci kavgaya, kavgada kazanmaya kararlı olan tutum *İşçinin Sesi*'nden yayılır olmuştu. İlk başlarda Genel Sekreter Bilen Yoldaş da bu tutumu destekliyordu.

Açık kavga

Devrimci kavgadan yan çizenler, partinin çeşitli yerlerinde kümelenmişlerdi. Onlar da kendi fikirlerini yaymak için uğraşıyorlardı.

1978 yılında parti ne tarafa gideceği belirsiz bir biçimde muallakta kaldı. Devrimden ürkenler bu süre içinde partide çeşitli entrikalara başvurdular. Parti kararlarını, tüzüğünü ayaklar altına aldılar. İ. Bilen de saf değiştirdi.

İşçinin Sesi, partinin yanlışa gitmesini önlemek için, parti kararları ve tüzük çerçevesinde her yolu denemişti. Karşı tarafın entrikaları, kirli yöntemleri karşısında ona tek yol kaldı: Parti içindeki sorunları açıkça tartışmak. Böylece 1979'da partide açık kavga patlak verdi.

Menşeviğin anlamı

İşçinin Sesi 14.000 adet basılıp, Türkiye'de yaygın olarak dağıtılıyordu. Gazeteye mektup yağıyordu. Parti çoğunluğunun gönlü ve kafası *İşçinin Sesi*'nden yanaydı. Suyun başını tutanlar, saldırı, yalan, karalama, ihbar gibi yöntemlerle çoğunluğun partiye egemen olmasını engellediler.

Biz bunlara menşevikler diyoruz. "Menşevik" hem azınlık anlamına, hem de işçi hareketinin temel çıkarlarına ihanet edip, hareketi kısa vadeli geçici çıkarlar peşine sürükleyerek yolundan çıkaran fırsatçı (oportünist) anlamına geliyor.

Gerçek ve sahte TKP ayrımı

Aradan 6 yıl geçti. İki ayrı parti ortaya çıktı.

Biri TKP çoğunluğunun devrimci iradesini temsil eden, TKP'nin 1973-1977 arasındaki güzel gelişmesini sürdüren ve bugün devrimci kavgaya, kavgada yenmeye daha da kararlı olan gerçek TKP, TKP-*İşçinin Sesi*.

Ötekisi, TKP'yi temsil etmediği halde entrikayla TKP'nin adını almış sahte TKP. İşte Halkevi içinde yuvalanan bu gurup bu sahte, resmi TKP'dendir. Buraya özel olarak gönderilmiştir. Düzgün bir siyasi mücadele verseler, buyursunlar istedikleri yerde çalışsınlar. Ama sahte bir partiden olanlardan gerçek, düzgün bir siyasal mücadele de çıkmıyor!

İhanetlerinden bir seçme

Menşeviklerin işçilerin devrimci mücadelesine verdikleri zararlar saymakla bitmez. Menşevikler:

— 1977 1 Mayıs'ında 40 kişi katledildiğinde işçilerin öfkesini yatıştırıp, katliamın hesabını sormalarını engelleyenlerdir.

— 1979 1 Mayıs'ında işçiler İstanbul'da gösteri istedikleri halde onları İzmir'e razı edenlerdir.

— 1980'de İzmir Tariş ayaklanmasına İstanbul'dan destek verilmesini önleyenlerdir.

— 1980 1 Mayıs'ının ta Mersin'de yapılmasına neden olanlardır.

— 1980'de faşistler DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'i kurşunladığında, öfkeyle dolu 1 milyon işçinin cenazede sessiz sessiz yürümesini sağlayanlardır.

— İşçi hareketini içten zayıflatarak 12 Eylül'ün gelmesine yolu döşeyenlerdir.

— Faşist cunta ortalığa kan ve terör saçarken, cuntaya faşist demeyip, cuntanın içinde ilerici(!) kanat arayanlardır.

— Halkın öfkesi karşısında cunta tam geri adımlar atmaya başlamışken, 1983'te, faşizm geldi diyenlerdir.

— Şimdi de 1977 1 Mayıs katliamının baş sorumlusu Demirel'i "demokrat" ilan edenlerdir.

Türkiye'de ortam yine hareketleniyor. İşçi sınıfımız geçmişten çok dersler çıkardı. Bu kez menşevikler böyle zarar veremeyeceklerdir!

Olaya ilişkin yazıları İşçinin Sesi *sempatizanlarının Londra'da çıkarmaya başladıkları* İleri *gazetesinden aynen aktarıyoruz.*

YETTİ ARTIK

Sahte hizmetler

Halkevi'nde yuvalanmış bu gurup, işçilerin sorunlarını kendi sorunu gibi görüyor, onları kendi amaçları doğrultusunda kullanıyor. İşte örnekleri:

1. Halkevi'ne üye olmayanların Belediye'de işi yapılmıyor.

Hackney Belediyesi'nde çalışan bir menşevik tercümanın, belediyeye işi düşen işçilerin işlerini yapmak için Halkevi'ne üyelik koşulu öne sürdüğü saptanmıştır. Bir işçi arkadaş aynen şunları anlattı:

Bir işim vardı. Eşimle birlikte belediyeye gittim. Eşim çok iyi İngilizce bilir. Belediye memuru nedense onun tercümanlığını kabul etmedi, "bizim tarafsız tercümanımızın olması gerekir" dedi ve Türkiyeliyi çağırttı.

Tercüman geldi. Ben ona derdimi anlatmaya çalışıyorum, o "gel biraz konuşalım" gibi laflar ediyor. Önce anlayamadım, "konuşuyoruz ya işte" dedim. Derken beni kenara çekti ve Halkevi'nden bahsetmeye başladı. "Biz çok güçlü bir örgütüz, bize üye ol, her işin görülür" türünden birşeyler diyor.

Ben konuyu işime çekiyorum, o hep aynı lafları söylüyor. Artık kızdım. Dedim, "ben gerekli yerlere üyeyim." "Sen önce işimi yap, bunları söyleyeceksen, ondan sonra söyle." Hâlâ kendine gelip de işimi yapmadı.

Bunun üzerine binadan çıkmak için döndük ve yürümeye başladık. İnanır mısınız, "tarafsız tercüman" arkamızdan geldi, merdivenlerde hâlâ "Halkevi'ne üye ol, ev de buluruz ..." diyordu.

2. İşçi simsarlığı

Patronlar işçi aradıkları zaman Londra İşçi Birliği'ne telefon ederler. LİB de iş arayan varsa söyler ve patronlara işçilerin yasal haklarını hatırlatır.

Halkevi çıktı çıkalı patronlara gün doğdu. Önce LİB'e telefon ediyorlar. Ardından, LİB'e telefon ettiklerini de belirterek Halkevi'ne telefon edip iş arayan var mı diye soruyorlar.

Halkevi elebaşıları, LİB adını duyunca, "göçmen işçi hakkı"nı falan hemen unutuveriyorlar. Çalışma izni olmayanları, patronun istediği koşullarda, erkekleri 40, eşlerini 30 sterlin gibi gülünç ücretlerle işe sokuyorlar. Tek amaçları LİB'e karşı bir iş yapmış olmak!

Bizim bildiğimiz işçi örgütleri, başka bir örgüte ne kadar kızarlarsa kızsınlar, işçi haklarını oyuncak ederek ona ders vermeye çalışmazlar.

3. Düpedüz bölücülük

"Kaçak" işçi sorunu ciddi bir sorundur. LİB, İTKB gibi örgütler uzun süre önce "sınırdışı edilmelere son kampanyası" başlatmışlardı ve çeşitli eylemler yapmışlardı. Bu kampanyaya Halkevi'ni de çağırdılar. Menşevikler Halkevi'ni kampanyaya katmadılar. Üstelik kampanyayı baltalamak için, "LİB kaçak işçileri polise ihbar ediyor" türünden adi yalanları utanmadan *Gerçeğin Sesi*'nde yazdılar. Ondan sonra da gidip ikinci bir kampanya açtılar.

Titizlikle gizledikleri siyasi görüşleri *İşçinin Sesi*'nden çok farklı olabilir. Ama bir kez LİB *İşçinin Sesi* değil. İkincisi, onlardan istenen siyasi görüşlerini değiştirmeleri de olmamıştır.

Onlardan, çok somut, çok önemli ve üstelik LİB'den farklı birşey ileri sürmedikleri bir konuda ikinci bir kampanya açıp da kafa karıştırmamaları istenmişti. Yanıt, inadına ikinci bir kampanya ve gazetede düzeysiz karalamalar oldu. Bu düpedüz bölücülüktür.

Şu sıralarda Doğru Yol Partisi ile bile "birlik" kurmak için çabalayanların, işçi haklarına gelince böyle bölücü kesilmeleri bir raslantı değildir.

4. İşte oportünizm budur.

Halkevi elebaşları "kaçak" işçiler için iltica yolunu düşüncesizce kullanıyorlar. Bu durumda iltica kabul edilmediğinde kişi hem sınır dışı edilir, hem Türkiye'ye iltica başvurmuş biri olarak döner. Nitekim işçiler arasında bunun bir örneğinden söz ediliyor.

Menşevik gurup bunları bile bile, bu yolu kullanıyor. Böylece, "kaçak" işçilere sağlayacağı birkaç aylık rahata dayanarak yığınsallaşmaya çabalıyor. Bu birkaç ay sonra işçinin durumunun eskisinden de kötü olacağı ise onu hiç ilgilendirmiyor.

Menşevikler işçilerin kısa vadeli, geçici çıkarlarını, onların gerçek kalıcı çıkarlarının önüne koyuyorlar. Üstelik bunu yaparken asıl düşündükleri de kendi dar örgütsel çıkarlarıdır. İşte oportünizm, fırsatçılık budur.

Saldırganlığa başka örnekler

Bunların 26 Nisan'daki saldırganlığı ne ilk, ne de sondur.

— TKP'de fikir ayrılığı açığa çıktığında bunlar doğru fikirlere, *İşçinin Sesi*'ni okuma yasaklarıyla ve fiziksel saldırıyla "yanıt" verdiler.

— 1980'de 12 Eylül darbesinden az önce menşevikler İzmir'de gencecik kadın yoldaşımız İnanç Seçiç'i, *önceden planlı* bir biçimde vurarak öldürdüler.

— Nisan 1983'te Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF'in 7. Kurultayı'nda iki derneğin temsilcilerine saldırdılar. Saldırının nedeni, iki derneğin de kongresinde *İşçinin Sesi*'ni savunan yönetim kurullarının seçilmiş olmasıydı.

— Eylül 1983'te Fransa'da Fransız Komünist Partisi'nin gazetesinin festivalinde yayın satan 2 yoldaşımıza menşevikler önce küfürle, sonra sopayla saldırmışlardır.

— Ekim 1983'te İngiltere'de, Brighton'da, İşçi Partisi Kongresi sırasında Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi toplantısı için orada bulunan 4'ü kadın 9 yoldaşımıza 15 menşevik saldırmıştır.

Bu saldırıların hepsinin ortak bir noktası vardır. Hepsine de yalanlar, ihbarlar eşlik etmiştir. Saldırı, yalan, ihbar ... menşeviklerin bu meşhur özelliklerinin ortak kaynağı ise acizlikleridir. Doğru devrimci fikirler karşısında kendi fikirlerine güvenememeleridir, acz içinde kalmalarıdır.

Bu nedenle menşevikler doğru devrimci fikirleri sopa olarak görüyorlar. Son geceye gidenlerin bazılarına aynen şöyle demişler: "Bu gazeteye (*İşçinin Sesi*'ne) verdiğin her 50 kuruş bize atılan bir sopadır."

Bu kafayla, belki de bizim gerçekten sopalarla saldırdığımızı sanıyorlar!

Karalama, yalan, ihbar organı: *"Gerçeğin" Sesi*

Sayı 2

"*İşçinin Sesi* gurupçuğu ... Hitler'in faşist propaganda bakanı Göbbels'i rehber edindiğini ilan ediyor. Faşist M. Ali Ağca'nın 'ifade' taktiklerini izliyor." (s.3)

"İngiltere'de kendi görüşlerini benimsemeyenleri takip etme, sataşma, ev basma, gurup çıkarları için tehlikeli buldukları işçileri 'çalışma izni yok' diye İngiliz polisine ihbar edip attırma, kendi provokasyon yuvalarından ayrılanları ölümle tehdit etme, cuntaya teslim etmek amacıyla zorla Türkiye'ye göndermeye kalkma, zorla ifade imzalatma, gizlice evlerine girip hem politik hem adi nitelikte hırsızlık yapma vb. sayısız mafya-tipi eylemlerde bulunanlar ve emir verenler bizce tek tek ismen bilinmektedir." (s.4)

Sayı 5

"Bu gurupçuğun artık küçük bir karşı-devrimci çete haline geldiğini kanıtlıyor." (s.2)

"CIA yöntemleriyle saldıran bu mimli provokatör" (s.2)

Sayı 6

"Gücü 15-20 kadar sözüm ona entellektüel, paralı askerden ibaret olan Yürükoğlu ..." (s.2)

Sayı 7

"Bu gurupçuğun tabanındaki insanlar, hastalıklı ruhlarını tatmin için emir veren ücretli reislerin 'zor disiplini' altında ..." (s.2)

Sayı 10

"Festival afişinde ve resmi işlemlerde '*İşçinin Sesi*'nin paravan örgütü 'Londra İşçi Birliği'nin adı kullanıldı. Böylece belediyeden ... bu örgüte para alınıyordu." (s.2)

"Bir zamanlar Yürükoğlu'na karşı çıkan bir gurup 'kaçak' işçi toplu halde İTİB binasına çağrılmış ve 'tesadüfen' (eşine raslanmadık bir biçimde) tam o sırada polis baskını olmuş ve bu işçiler sınırdışı edilmişlerdi. Bunu sağır sultan bile duydu." (s.6)

Sayı 16

"Örgüt içi demokrasinin yerini kişisel buyrukçuluğun, terörün, işkencenin aldığı artık iyice ortaya çıktı." (s.2)

Sayı 18

"Dernekte işkence yapmak." (s.6)

Sayı 20

"Özel yetiştirilmiş köpekleri, özel koruyucuları ve gizlilik altında tutulan örgüt kasası, lüks ve büyük villası ile bay Rüştü bu mafyanın başı olarak halinden pek de şikayetçi değildir." (s.3).

"...'Kongre' değil, aslında şef koltuğuna oturmuş kendini bilmez bir megalomanın safsatalarını şakşaklama toplantısı." (s.3).

"...Bu kişinin sonunda 'ya emperyalist 'sovyetoloji' enstitüsünün maaş bordrosuna ya da Londra'daki bir psiko-patoloji enstitüsünün hasta kayıt defterine' yazılacağı belirtilmişti." (s.3)

"Mafya-tipi 'davadan döneni vurma' tehditlerine pabuç bırakmaksızın..." (s.3)

Sayı 21

"Sosyalizme ve komünizme çamur atan bir emperyalist güdümlü şaklaban ..." (s.6)

"...Yürükoğlu'nun 'sol' maskeli mafya çetesi..." (s.3)

"Hazret Yürükoğlu'nun ensesi gibi kalın halatlar bulunan..." (s.2)

" *'Turkey Today'* ve *'CDDRT Newsletter'* gibi boyalı basın örnekleri..." (s.2)

"Bu olsa olsa 'Kelek Osman' kurnazlığıdır." (s.2)

Sayı 22

"Özellikle oturma ve çalışma hakkı olmayan işçileri bir olayın içine çekip işe polis sokma yeltenişleri." (s.7)

"Geçmişte 'Barış Derneği davası için' diyerek topladıkları paralar gibi..." (s.6)

Sayı 23

"Artık Londra'da herkes biliyor ki Türkiyeli toplumun gereksinimleri için belediye fonlarındaki akıl almaz miktarlardaki paralar LİB, İTKB, İ.S. Kütüphanesi, İTİB, İTÖF adları altındaki '*İşçinin Sesi*'nin paravan örgütleri kanalıyla Yürükoğlu kasasına aktı." (s.2)

"Kasa, para, herşey Yürükoğlu'nda, hesap vermez ve hesap sorulmaz. Ama bu para belediyelerin Türkiyeli toplum adına harcanması için ayırdığı para olduğundan bunun hesabı sorulur." (s.2)

Sayı 24

"Bu paralar yoksa ... bir Yürükçü İngilizler gurubunun ve gazetenin masraflarını karşılamaya mı gidiyor?" (s.7)

"Türkçe olsun, İngilizce olsun, bu anti-Sovyet ve komünist hareket düşmanı yayınlara mali destek sağlanmasından kimlerin, ne çıkarı var acaba?" (s.7)

Sayı 26

"...İngiltere'de yaşayan Türkiyeliler adına çeşitli belediyelerden ne kadar para aldın ve ne hizmet götürdün? Faturalarını mahkemeye değil, adına bu kadar para aldığın İngiltere'deki Türkiyeli topluma göster cesaretin varsa..." (s.7)

Sayı 27

"Ama insanın aklına bu adamın satırları şunu getiriyor: Sakın bu kişi solcu gibi görünüp, sola zarar vermekle görevlendirilmiş bir faşist ya da MİT ajanı olmasın?" (s.2)

Sayı 28

"27 Aralık 1985 tarihli *'Private Eye'* dergisi, Erdoğan Deli, Mahmut Kaya ve Adrian Bucak adlı *'İşçinin Sesi'* taraftarlarının sokak telefonlarının kumbaralarını kırarak para çalarken yakalandıklarını..." (s.2)

1980 yılında İşçinin Sesi'*ne bu ibret verici mektubu yazan menşevik de saldırganlar arasındaydı.*

Bir ibret belgesi

İşçinin Sesi gazetesi dağıtıcısı,
Belli bir süreden beri aşağıdaki adrese dergi gönderiyorsunuz. Sizden dergi isteyen olmadı. Kesecekler mi diye bekledik. Fakat kesmediniz. Belli oldu sizin dilinizden konuşmak gerekiyor. Bir daha aynı şeyi yaparsanız sizin ananızı, avradınızı, gelmişinizi, geçmişinizi, geleceğinizi ... Biz burada sınıf savaşımı veriyoruz. Sizin gibi devrimcilik oynamıyoruz. MİT misiniz, ajan mısınız, ne ... olduğunuz belli değil. Bir daha böyle ... yemeyin sayın muhterem aileye mensup ..... çocukları.

Adres: Ertuğrul Gazi Mah. Kardeşler Kıraathanesi, Eğitim Enstitüsü öğrencileri, BURSA.

Bu metni olduğu gibi yayınlayın ki *İşçinin Sesi*'ni okuyanlar nasıl çalışma yaptığınızı bilsinler.

Bursa Eğitim Enst.
İlerici Öğrenciler

3. Kıbrıs belgesi Yunanistan'la Türkiye'nin Kıbrıs'ı paylaşma yarışını daha da kızıştırdı.

Türkiye'nin hedefi ilhaktır

Kıbrıs sorunu bir süredir Türkiye'nin yürüttüğü pazarlıkların odak noktalarından birini oluşturuyor. Kıbrıs'ın Rum ve Türk halklarının kaderi pazarlık masalarında koz olarak oynanıyor.

Son sıralarda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kıbrıs sorununa çözüm için hazırladığı 3. taslak pazarlık trafiğini daha da sıkıştırdı. Bu taslak aynı zamanda Yunanistan'la Türkiye'nin Kıbrıs'ı paylaşma yarışını daha da kızıştırdı. Türkiye şimdi Kuzey Kıbrıs'ı ilhak yolunda bir adım daha atmaya hazırlanıyor.

Hedef ilhaktır

Türkiye emperyalistleşmek istiyor. Bu amaçla yayılma, etki alanlarını genişletme özlemi içinde kıvranıyor. Kuzey Kıbrıs da 1974'te bu amaçla işgal edildi. Ondan sonra atılan bütün adımlar da bu amaca yöneliktir.

Paylaşılmış bir alandan istenildiği kadar pay kopartmak o kadar çabuk ve kolay olamıyor. Bu yüzden Türkiye ilk adımda Kuzey Kıbrıs'ı hemen ilhak edemedi.

Önce Kuzey Kıbrıs'ı adanın bütününden ekonomik olarak koparacak önlemler geldi. Ardından ayrı "devlet" ilan edildi. Şimdi sıra bu "devleti" dünyaya kabul ettirme yolunda bir adım atmaktadır. Bundan sonra da herhalde Hatay benzeri bir "oylamayla", Kuzey Kıbrıs'ın 68. vilayet ilan edilmesi düşünülüyor.

Türkiye bu doğrultuda yıllardır yoğun bir diplomasi yürütüyor. Diplomasinin amacı, çeşitli "sergilemeler" yaparak, Yunanistan'ı ve Kıbrıs Rum yönetimini "açık" düşürerek vb. Kuzey Kıbrıs'ı ilhak etmektir. Türkiye, "işte gördünüz mü, çözüme onlar yanaşmıyor" diyerek bu işi yapmak istiyor. Daha doğrusu güçler dengesi, ancak bu yoldan yapabilmesine olanak sağlıyor.

İlhak diplomasisi

İlhak diplomasisini Türkiye uzun süredir doğrusu oldukça sabırlı yürüttü. Amacının Kıbrıs'ta federe devlet olduğunu duyurdu. Sanki hep bu amaç için uğraşıyormuş gibi davrandı. Ama gerçekte bunların hepsi "sergileme" senaryosunun parçalarıydı.

Bu durum son 3. taslakla yine yansıdı.

İlk başta basında, 3. taslağı Türkiye'nin kabul etmesi çok güçmüş, uzun pazarlıklar gerektirirmiş gibi bir hava vardı. Nitekim *Hürriyet* 28 Mart 1986'da "3. Kıbrıs belgesi için Ankara'nın tepkisini" şu başlıkla veriyordu: "Böyle plana peşin hayır."

Aradan bir süre geçti. "Ankara'nın tepkisi" birden 180 derece değişti. "Bakın işte Rumlar kabul etmiyor" ağzı geldi. *Milliyet* "3. belge Türk görüşü doğrultusunda" diye yazdı. (30 Mart 1986) Ardından *Hürriyet* "lastik gibi belge" diye yazdı. (1 Nisan 1986) Anlaşılan Ankara lastik gibi esneyiverdi.

Rumların belgeye hayır dedikleri gazetelerde başlıklarda belirdiği halde, bundan sonra çıkan haber yazılarından, henüz hayır dememiş oldukları anlaşılıyordu. Ama Türkiye ille de Rumların "hayır" demesini istiyor, ona göre plan yapıyor ve "onların tutumunun hayır anlamına geldiğini" söyleyerek, onlara "hayır" dedirtiyordu.

Şu çok açıktır ki, Türkiye onların "hayır" diyeceğini öğrendiği için, kendi "hayır"ını geri çekti. Hatta KKTC resmen "evet" yanıtı verdi. Aynı sırada da ağızlar değişti. Şimdi 3. belgeyi ya da taslağı Rumlar kabul etmemiş ve Türkiye'nin "sabrı da artık taşmış"(!) oluyor! Yani düpedüz oyun oynanıyor. Gerçekte Rumlar etse, Türkiye kabul etmeyecekti ama Rumlar etmediği için Türkiye kabul ediverdi!

10'ar çocuk önerisi

Rumlar kabul etse bile belgeyi Türkiye kabul etmeyecekti. Bu çok açıktır.

Nisan başında, yani daha Rum tarafının "hayır" diyeceği bağlanmadan, Türkiye'den çeşitli partilerin genel başkan yardımcıları Kuzey Kıbrıs'a, Ulusal Birlik Partisi'nin 6. Kurultayı'na gittiler.

Burada "tüm Anavatan partileri"nin KKTC'nin tanınmasını istedikleri belirtildi. ANAP Genel Başkan Yardımcısı Pehlivanoğlu yaptığı konuşmada, Kıbrıs Türk halkı malkı yoktur, Kıbrıs'ta da Türk milleti vardır dedi ve "aynılığı" vurguladı. İsteyenin Rumlarla birlikte yaşamaya, ya da Moskova'ya gidebileceğini söyledi. Bu durumda, nüfus açığı çıkarsa, herkes 10'ar tane çocuk yapar, açık kapanır dedi. (*Günaydın*, 8 Nisan 1986 ve *Günaydın Kıbrıs*, 15 Nisan 1986)

Pehlivanoğlu şöyle söyledi:

"Bundan sonra KKTC'nin ortadan kaldırılması ve Rumlarla birlikte yaşanması asla düşünülmez ve hiçbir güç KKTC'yi ortadan kaldıramaz."

Bundan sonra derken neden sonrayı kastediyordu? Daha Rumlar hayır dememişti ki.

Gerçekte bu sözler belgeyi Türkiye'nin reddettiğini gösteriyordu. Rumların tutumu yüzünden Türkiye sonradan "evet" dedi ama Türkiye'nin asıl düşüncesi Pehlivanoğlu'nun söylediği gibidir. "Tüm Anavatan partileri" de bu görüşte birleşiyor. Yani sağlı sollu tüm burjuva partiler Kuzey Kıbrıs'ı ilhak etmek istiyor ve KKTC'nin tanınmasını bunda önemli bir adım olarak görüyor.

Cemile Çakmak

Tarım-Sen şanlı grev ve dayanışma eylemleri yükseltti ve başarıyla sonuçlandırdı

Kuzey Kıbrıs'ta grev dalgası

Tarım-Sen genellikle narenciye üretiminde çalışan tarım işçilerinden oluşan Türk-Sen'e bağlı bir sendikadır. Türk-Sen Türkiye'deki Türk-İş paralelinde, pasif, sarı bir federasyon olmasına karşın Tarım-Sen, şanlı grev ve dayanışma eylemleri ile bilinen militan bir sendikadır. Bu nedenle geçmiş eylemleri yüzünden Türk-Sen'den destek görmemesi bir yana, eylemlerine karşı çıkılmıştı.

Toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine Tarım-Sen bir kamu kuruluşu olan Cypfruvex'teki paketleme evlerinde 1 Mart'ta grev başlattı. Grev yüzde yüz katılımla tam bir dayanışma içinde başladı.

Sendika, narenciye dalında en düşük olan ücretleri talep ediyordu. Örneğin Sunjest'te saat başı ücret kadınlar için 1100TL, erkekler için 1264TL iken, Cypfruvex'te talep edilen kadınlar için 1000TL, erkekler için 1200TL'dir. Bu arada Sunjest'te yıllık izin 42, kıdem tazminatı 28 işgünü iken, Cypfruvex'te yıllık izin 30, kıdem tazminatı 25 işgünüdür.

Durum böyle iken fabrikada 500 milyon TL değerinde meyva bulunduğunu görmezlikten gelen işveren ücret artışlarını karşılayamayacağını, karşılarsa iflasla karşı karşıya kalacağını belirtti.

Greve katılımın yüzde yüz olması işvereni iyice kudurttu. Daha grevin ilk gününde fabrikanın kapısındaki çeşmeyi kapatarak grevdekilerin içme suyunu kesti. Grevi kırmak için Güzelyurt'tan işçi getirip, işe sokmaya çalıştı. Ancak gelen işçilerin de grevdeki işçilere katılmasıyla bu girişim başarısızlığa uğradı.

Bu arada işveren, işçilerin 1 Şubat-15 Şubat arası çeklerini ödemeyi durdurup, bu grevi kırmak için kullanmaya çalıştı. İşveren savurduğu tehditlerle de yetinmeyip köy köy gezerek "narenciye tarlada kalacak" gerekçesiyle üreticileri işçilere karşı kışkırtmaya çalıştı.

9 Mart'ta Sunjest ve Zakof'taki işçiler sınıf kardeşlerini desteklemek için dayanışma grevi başlattılar. KTÖS, Kamu-Sen, Koop-Sen, Vet-Sen, Petrol-İş, Tip-Sen, Su-Sen ve Tarım-Sen'den oluşan sendikalar arası dayanışma kurulu Cyfruvex'te greve çıkan ve Nadir işletmelerinde dayanışma grevi başlatan narenciye işçilerine desteğini belirten bir bildiri yayınladı.

Cypfruvex patronları grev kırıcı işçi bulabilmek için dolaştıkları köylerde başarılı olamayınca kendi memurlarını grevcilerin üstüne sürdü. Bu arada fabrikanın genel müdürü sendika başkanına saldırdı. Grevi kırmaya çalışanların başında UBP'nin Güzelyurt'taki ileri gelenleri de vardı. Grevin kırılması için yapılan saldırıya polis de eşlik edip üç kişiyi tutukladı.

Belediye Emekçileri Sendikası (BES) bir bildiri yayınlayarak "Cypfruvex çalışanlarını mücadelelerinde kazanım sağlayana dek destekleyeceklerini ve yarınki işçi sınıfı mücadelelerinde işçi sınıfının yanında onun bir parçası olarak kavgasını sürdüreceğini bir kez daha yineledi.

Cypfruvex'te her çalışan işçiye üç memur düştüğü halde ve "iflas edeceğim" gerekçesiyle işçilerin ücretini arttırmaya yanaşmayan işveren 10 Mart'ta işe 30 memur daha aldı. İşe alınanların tümünün UBP Güzelyurt ileri gelenlerinin yakınları olduğu ve bir kısmının da emekli olduğu saptandı.

İrfan Nadir'e ait Sunjest paketleme evinde sürmekte olan dayanışma grevini kırmak için 10 Mart'ta Türkiyeli ve sendikaya üye olmayan 50 kadar işçi getirildi. Tarım-Sen'e bağlı grevci işçilerin yeni gelenleri içeri girmemeleri için ikna etmeye çalışmaları sermayenin bekçisi polislerin hoşuna gitmemiş olacak ki kalkan ve elektrikli coplarla grevci işçilere saldırdılar. Belki de Kuzey Kıbrıs tarihinde ilk defa bir grevde silah kullanıldı. 10 işçi yaralandı. İkisi yolun içine yatıp araçların yürümesine mani olmak "suçundan" toplam 10 işçi de tutuklandı. Polise karşı işçilerin saflarında yer alanların arasında 6 polis eşi, bir de polis anası vardı. Bu saldırıya rağmen işçilerin kararlılığı sürdü ve grevi kırmaya gelen işçiler fabrikaya girmeden ayrıldılar.

Bu olaydan sonra KTAMS, EL-SEN, Koley-Sen ve en nihayet Türk-Sen de grevleri desteklediklerini açıkladılar.

"Cypfruvex ve Petrol-İş çalışanlarının haklarının gaspedilmesi ve haklı taleplerin ciddi bir şekilde dikkate alınmamasından" dolayı BES 13 Mart'ta iki saatlik uyarı ve destek grevi yaptı.

Sunjest'teki dayanışma grevi 12 Mart'ta kaldırıldı. 4 Nisan'da Cypfruvex'teki grev isteklerin birçoğunun elde edilmesiyle başarıyla sonuçlandı.

Metin Haznedar

Burjuvaların çıkar çatışması

Kıbrıs Türk Petrolleri şirketi Kuzey Kıbrıs'ta faaliyet gösteren ve petrolü Türkiye'den ithal edip ülke içinde dağıtım ve denetimini sağlayan bir şirkettir. Şirketin %52 hissesi Türkiye Petrolleri'ne, geri kalan %48'i de KKTC'ye aittir. Şirketin 3 kişilik yönetim kurulundan ikisini Türkiye hükümeti, birini de KKTC hükümeti tayin etmektedir.

Bu işyerinde toplu sözleşme görüşmelerinin gündeme geldiği günlerde yetkili sendika Petrol-İş toplu sözleşmeye ek olarak çalışanların durumlarıyla ilgili 37 öneri ortaya koymaya hazırlanırken işveren eski toplu sözleşmeyi de kabul etmediğini, onun da gerisine gitmek istediğini belirtti. Bunun üzerine Petrol-İş, Kıbrıs Türk Petrolleri'nin tüm işyerlerinde 4 Şubat'ta grev başlattı.

Çalışma Bakanı, hükümet adına sendikadan bu sorunu çözmeleri için kendilerine bir ay süre tanınmasını istedi ve bu zaman zarfında sorunu çözeceklerine söz verdi. Bunun üzerine sendika grevi 1 ay erteledi.

Ancak bir ay sonunda, işverenin tutumunda hiçbir değişiklik olmayınca sendika 10 Mart'ta süresiz greve başladı.

14 Mart'ta yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında Ulusal Birlik Partisi'nden bakanlar (UBP) grevi yasaklamaya karar verdiler. 15 Mart'ta Petrol-İş'e toplu sözleşme ile ilgili yetkilerin tümüyle hükümet tarafından ele alındığının bildirilmesi üzerine grev kaldırıldı.

Hükümet ortağı olan Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP), tüm bu olaylardan kendini soyutlamaya ve "emekçi halkın yanında olduğunu kanıtlamaya"(!) özen gösterdi. Sorunun özünün sadece işverenin anlaşmaya yanaşmamasında değil şirketin tümünün KKTC'ye ait olmamasında yattığını söylüyor ve şirketin devletleştirilmesinin halkın yararına olacağını savunuyordu.

TKP, 19 Mart'ta bakın ne dedi: "Ticari bir kuruluş olan ve ithal ettiği petrolü bu ülke halkının parasıyla çatır çatır ödeyen Kıbrıs Türk Petrolleri'nde bu ülke halkının temsilcileri söz sahibi olmasın da kim olsun? ... Türkiye Petrolleri KKTC'nin iç piyasasına niye karışsın?"

Grevin kaldırıldığı 15 Mart'ta Sosyal Demokrat Parti de bir bildiri yayınlayarak bu koroya katıldı.

Bu grev uzun bir süredir "sessiz giden burjuvalar arası çatışmayı su yüzüne çıkarmıştır.

UBP her zaman olduğu gibi bu konuda da Türkiye finans-kapitalinin Kıbrıs'taki varlığını ve ağırlığını desteklemiştir. Yasal olan bu haklı grevi yasaklamaya kalkması bunun en güzel göstergesidir.

TKP'nin tutumuna gelince. Bu taraf her zaman Kıbrıs'taki yerli burjuvazinin çıkarlarını savunmuş ve gelişmesinin önünü açmaya çalışmıştır. Bu grev onların bu yolda ne kadar kararlı olduklarını bir kez daha gösterdi.

Kıbrıs Türk Petrolleri'ni devletleştirmekle işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda hareket edilmiş olunmaz. Sadece bu şirketin yönetimi yerli burjuvazinin eline geçmiş olur. Bunun da anlamı, kârlara sömürgeci burjuvazi değil, yerli burjuvazi el koysun demektir.

İşçi sınıfının çıkarı, kapitalizm altında burjuvaziye yarayan devletleştirmeleri değil, kapitalizmi yıkmayı gerektirir.

Metin Haznedar

1 Mayıs'ın 100. yıldönümünde Soweto'da binlerce işçiye seslenen Winnie Mandela, bir kez daha devrimin zorunluluğunu, egemen sınıfın barışçıl yollardan alaşağı edilemeyeceğini vurguladı.

1 Mayıs'ta Güney Afrika halkı şahlandı

Güney Afrika halkı, 1 Mayıs'ın 100. yıldönümünü milyonlarla kutlayarak, burjuvaziye bir şamar daha attı.

Sınıf savaşımının doruğa ulaştığı Güney Afrika'da, 1 Mayıs'ın 100. yıldönümü de, tarihlerinde görülmemiş kadar şanlı, kahramanca kutlandı.

İşçiler, emekçiler dünya işçi sınıfının dayanışma gününde ırkçı Güney Afrika rejimine karşı belgilerini haykırdılar, savaşkan kararlılıklarını bir kez daha tüm dünyaya gösterdiler. Göstermekle kalmayıp, 1 Mayıs'ı resmi ve ücretli tatil ilan edeceklerini söylediler.

Güney Afrika Sendikalar Kongresi (COSATU) Başkanı Elijah Barayi işçilerin bu kararlılıklarını şöyle dile getirdi:

"Güney Afrika hükümeti ister beğensin, ister beğenmesin, biz bu günü ücretli tatil yapacağız. Fakat buna kanımızı akıtarak erişeceğimizi biliyoruz." (*Morning Star,* 2 Mayıs 1986)

Winnie Mandela da 1 Mayıs günü Soweto'da, 20 binden fazla işçiye yaptığı konuşmada, egemen sınıfın barışçıl yollardan gideceğini sanıyorsanız yanılıyorsunuz, "bu ülkeyi kurtuluşa götürecek olan işçilerin gücüdür" dedi.

Gerçekten de işçileri, emekçileri kurtuluşa götürecek yol ancak devrimden geçer.

Güney Afrika'da da burjuvazi devrimin korkulu rüyalarını yaşarken, Güney Afrika halkı, 1 Mayıs'ın 100. yıldönümünü milyonlarla kutlayarak, burjuvaziye bir şamar daha attı.

T. Ufuklar

Sovyetler, tüm insanlığı çok yakından ilgilendiren bir felaketi zamanında açıklamayarak büyük suç işlediler. Ama:

Emperyalistler önce kendilerine baksınlar

Sovyetler Birliği'nde, Kiev yakınlarındaki Çernobil nükleer santralı radyoaktif kaçak yaptı. Daha sonra santralda patlama oldu ve yangın çıktı.

Sovyetler'den henüz tam bilgi yok ancak radyoaktif patlamanın çok sayıda insan üzerinde zararlı sonuçları olduğu biliniyor.

Ne yazık ki, patlama konusunda Sovyetler anında bir açıklama yapmadı. Ancak radyoaktif bulutlar İskandinav ülkelerinde ortaya çıkınca, Sovyetler açıklama yaptı.

Sovyetler Birliği'nin bu tutumunu anlamak olanaksızdır. Siyasal düzeyde, insanlık adına sınıf savaşımını rafa kaldırıcı, "barış" adına işçi sınıfının savaşımını geriletici görüşler savunuyorlar, öte yandan ise insanlığı çok yakından ilgilendiren bir felaketi zamanında açıklamıyorlar.

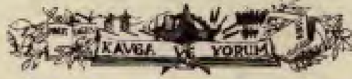
Batı burjuvazisi Çernobil'i adice kullanıyor. Ama kendileri de bu sorundan arı değildir.

Zaten, sosyalizme her fırsatta dil uzatma görevini üstlenen Batı da, bu olayı bahane ederek Sovyetler'e adice saldırıya geçti. Birden insanlığın "koruyucusu" kesiliveren emperyalizm, kendi ülkelerinde olan kaçakları da unutuverdi. Amerika'da da kaç kere nükleer santral kaçakları yaşandı. İngiltere'de Sellafield nükleer santralı sık sık kaçak yapıyor. Onlar önce kendilerine baksınlar.

Bugün Sovyetler'de çıkan patlamanın, yarın dünyanın bir başka ülkesinde çıkmayacağı ne malumdur.

Bu burjuvalar dil uzatmayı iyi beceriyorlar ama kendileri de bu sorundan arı değildir. Kârlarından önce insanlığı düşündüklerini ise hiç sanmıyoruz.

T. Ufuklar

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Tek silah parti!
Tek yol devrim!
Yıl:12, Sayı 305, 5 Mayıs 1986

İşçiler, devrimciler, öğrenciler ülkenin dört bir yanında küçük küçük eylemlerle 1 Mayıs'ı kutladılar.

BURJUVAZİ YİNE 1 MAYIS KORKUSUYLA TİTREDİ

1 Mayıs 1986, Türkiye'de belki açık yığınsal gösterilerle kutlanmadı, işçi sınıfı sokakları, alanları doldurmadı ama günlerce siyasal yaşamın 1. maddesi olarak kendini topluma dayattı. Burjuvazi gene eski günlerde olduğu gibi 1 Mayıs korkusuyla titredi. İşçiler, devrimciler, öğrenciler ülkenin dört bir yanında küçük küçük eylemlerle 1 Mayıs'ı kutladılar. Burjuvazinin, halkın hoşnutsuzluğunu kendine taban yapmaya çalışan kesimleri ise bir yandan 1 Mayıs kuyrukçuluğu yaptılar, bir yandan da 1 Mayıs'ı çarpıtmaya, proleter enternasyonalist özünü boşaltmaya çabaladılar.

Burjuvazinin 1 Mayıs korkusu

1 Mayıs öncesinde, ülke çapında terör estirildi. Gazeteler bu terör dalgasını "1 Mayıs için tüm yurtta geniş çaplı önlemler alındı", "Yine 1 Mayıs savaşı!", "Terör artıklarının korsan miting, bombalama ve afişleme eylemlerini önlemek için geniş tedbirler alındı" gibi başlıklarla verdiler.

1 Mayıs öncesinde polis teyakkuz durumuna geçirildi, özel harekât timleri kuruldu. Bu timlere 50 mermi alabilen son model otomatik silahlar dağıtıldı ve "vatandaşa karşı son derece nazik olacaksınız"(!) talimatı verildi. Ve yalnızca 1 Mayıs günü değil, tam bir hafta sürecek "1 Mayıs alarmı" ilan edildi.

"1 Mayıs alarmı" boyunca büyük kentlerin özellikle gecekondu semtleri didik didik arandı. Yüzlerce işçi, devrimci gözaltına alındı. Örneğin, yalnızca, adını işçi sınıfının 1 Mayıs savaşımından almış 1 Mayıs mahallesinde 400 kişi gözaltına alındı. Gazeteler Mersin yöresinde, hapse girip çıkmış tüm devrimcilerin "göz hapsinde"(!) tutulduğunu yazdı. Emniyet yetkilileri alınan önlemler sayesinde 1 Mayıs'ta "çok fazla eylem yapılmayacağı" kanısında olduklarını açıkladılar!

Küçük ama yaygın eylemler

Burjuvazi "pek fazla eylem olmayacak" diye rahatladı ve gazeteler 1 Mayıs'ın olaysız geçtiğini yazdı ama 1 Mayıs'ta o kadar çok eylem yapıldı ki, insan yalnızca gazetelere yansıyan eylemleri bile dikkate alsa, "faşizm yıllarından bu yana bu burjuvazinin ölçüleri ne kadar değişmiş" demekten kendini alamıyor.

Gerçekten de 1 Mayıs'ta çeşitli şehirlerde, bildiri dağıtmadan, bombalı pankart asmaya, televizyon eylemine kadar birçok eylem yapıldı. Ayrıca cezaevlerindeki devrimciler 1 Mayıs'ta 1 Mayıs'ı kutlamak için kısa süreli açlık grevleri yaptılar.

1 Mayıs'ı kutlamak yasak mı?

Öte yandan 1 Mayıs *açık* olarak da "kutlandı". SHP İstanbul İl Merkezi 1 Mayıs'ı kutlamak için bir kapalı salon toplantısı düzenledi. SHP İl Sekreteri yaptığı açış konuşmasında açıkça "bugün 1 Mayıs'ı kutlamak için burada bulunuyoruz" dedi. (*Milliyet*, 3 Mayıs 1986)

SHP'nin neden 1 Mayıs toplantısı düzenlediğini biraz sonra ele alacağız. Ancak burada şu noktayı vurgulayalım: SHP, 12 Eylül sonrasında ilk açık 1 Mayıs toplantısını düzenleyerek, tıpkı "1 Mayıs 1976'da yasak zincirlerini kıran işçi sınıfı gibi bir parti" pozlarına bürünmeye çalışıyor.

Acaba öyle mi?

1976'da işçi sınıfı 1 Mayıs yasağını kırarken SHP gibi "yasaların açık bıraktığı noktalara" vb. değil, kendi muazzam gücüne, savaşım kararlılığına dayanarak alanları doldurmuştu. Ve kimsenin de aklına işçilerin yaptığı yasal mı değil mi sorusu gelmemişti. Burjuvazinin fiili yasağı işçinin fiili gücüyle kırılmıştır.

SHP'nin "yasak kırma eylemi" ise herşeyden önce yasaların açık bıraktığı kapıları zorlamak hesabına dayanıyor.

Dün olduğu gibi bugün de, 1 Mayıs'ı kutlamak "yasak" değildir! Ne Anayasa'da ne de yasalarda 1 Mayıs'ı kutlamak yasaktır" türünden hiçbir madde yoktur. 12 Eylül, yasaları yaparken işçi sınıfının 1 Mayıs'ı kutlamasını engelleyebilmek amacıyla 1 Mayıs'ı resmi Bahar Bayramı olmaktan çıkarmış, ancak 1 Mayıs'ın resmi tatil olmadan kutlanmasını yasaklamayı unutmuştur. Tıpkı memurların sendika kurma hakkını yasaklamayı unuttukları gibi! SHP'nin yaptığı bu yasa boşluğunu kullanmak olmuştur.

SHP'nin açık 1 Mayıs toplantısı, aynı zamanda, işçi sınıfı 1 Mayıs'ı kutlamasın diye estirilen terörle, burjuvazinin kendi faşizm artığı yasalarına bile uygun davranmadığını, "fiili" yasak uyguladığını gösteren ilginç bir örnek oluşturmuştur.

SHP neden ve nasıl bir 1 Mayısçı kesiliverdi?

Ara başlığımızda "neden ve nasıl" sorularını sorduk. "Neden"'ne fazla girmeyeceğiz. Çok açıktır, SHP, dünya işçi sınıfının tüm dünya çapında yükselttiği enternasyonalist savaşımından doğan, 100 yıllık kızıl 1 Mayıs geleneğine olan inancından 1 Mayıs'a sahip çıkmıyor. Amacı, bu inancı taşıyan işçi yığınları hem peşine takabilmek, hem de bu kıpkızıl inancı pembeleştirebilmektir.

SHP'nin "nasıl bir 1 Mayısçı" olduğuna bakarsak, "neden 1 Mayısçı" oluverdiğini daha iyi anlayabiliriz.

1 Mayıs günü Meclis'te ilginç bir oturum yapıldı. Aydın Güven Gürkan kendi deyimiyle bir "genel başkan olarak değil, emekçi niteliğiyle"(!!!) söz aldı ve "bugün 1 Mayıs" dedi.

Bu söz üzerine ANAP'lı, MDP'li vb. milletvekilleri sıra kapaklarını vurarak protestoya başladılar. Gürkan, protestocuları şu sözlerle uyardı: "Bu güce (işçilere, emekçilere — *İ.S.) sahiplenmeden, saygı göstermeden* hiçbir *sorunumuzu* çözemeyiz. (*Milliyet*, 3 Mayıs 1986) (abç)

Sözlerine bir "emekçi" olarak başlayan Gürkan birdenbire aslına rücu edivermiş ve sınıfdaşlarına "sorunlarını" çözebilmek için nasıl işçi, emekçi yığınlara şirin görünmek gerektiği konusunda akıllar vermeye başlamıştı.

Gürkan, 1 Mayıs'ın "nasıl" bir bayram olduğunu milletvekillerine şu sözlerle anlattı:

> "Her toplumun ulusal ve dini bayramları vardır. Bunlarla yalnızlığımızı aşarız, birlikteliğin gücüne varırız. ...
>
> "Mustafa Kemal, 23 Nisan'ı çocuklara, 19 Mayıs'ı gençlerimize bayram ilan etmiş. 1 Mayıs'ın da emekçilerin bayramı olması gerekir." *(agy)*

Bu sözlerin herhalde yoruma ihtiyacı yoktur!

Ancak Gürkan'ın, 1 Mayıs'ı tıpkı ulusal ve dini bayramlarımız gibi "masum", yalnızca "ulusal sınır ve dini birliktelik gerektirmediği" *(agy)* için uluslararası olan (Anneler Günü gibi!) bir bayram olarak sunması, Meclis'teki, sosyal demokratlar gibi "ince" olmayan milletvekillerini durdurmaya yetmedi. Koca Meclis "Moskova'ya" belgileriyle inledi ve havada çantalar uçtu. Oturuma 10 dakika ara verilmek zorunda kalındı.

Burada bir noktayı daha belirtelim. Gürkan konuşmasında, "bu evrensel bayramın kaldırılmasını bağışlanmaz bir hata sayıyorum" dedi. (*Tercüman*, 3 Mayıs 1986) Gürkan'ın "kaldırılması" sözüyle kastettiği "yasalardan kaldırılma"dır. Yasalardan kaldırılan ise 1 Mayıs Bahar Bayramı'dır. 1 Mayıs hiçbir zaman işçi bayramı olarak tanınmadı ki kaldırılsın! Gürkan'ın 1 Mayıs işçi bayramından, 364 gün ezilen işçilerin şöyle senede bir gün "bayram etmesini" anladığı ne kadar güzel ortaya çıkıyor!

Türkiye işçi sınıfının, bu sahte 1 Mayısçıların maskesini düşüreceği günler uzak değildir.

Demirel, 1 Mayıs ve Taksim

Türkiye işçi sınıfının şanlı 1 Mayıs geleneğinin sınıfın geri kesimleri ve diğer emekçi yığınlar arasında uyandırdığı etkiden yalnızca SHP değil, 1 Mayıs 1977'deki katliamın baş sorumlularından, işçi düşmanı Demirel de yararlanmak istedi. Nisan ayı içinde "30 Nisan'da halkımla Taksim'de kucaklaşacağım" dedi.

30 Nisan 1 Mayıs'ı çağrıştırdı ve bir süredir pek "demokratlaşmış" olan Demirel'in 1 Mayıs'tan 1 gün önce Taksim'de gövde gösterisi yaparak 1 Mayıs yasağını bir ucundan da olsa kıracağını düşündürdü. DYP İstanbul İl Başkanı, Demirel'i İstanbul'da 500 bin kişinin karşılayacağını söyledi. 1 Mayıslarla bir bağlantı daha kurulmuş oldu. Yarım milyonluk, 750 binlik dev gösteriler!

Derken Demirel İstanbul'a geldi ve Yeşilköy'de gazetelerin verdiği rakamlara göre 15 bin kişi tarafından karşılandı. Demirel, ardında uzun bir araba konvoyuyla Taksim'e çıktı. Ve ülkenin kalburüstü işadamlarının, gazete yöneticilerinin vb. davet edildiği bir toplantıda konuşma yapmak üzere Taksim'deki Etap Marmara oteline girdi. Böylece Demirel'in Taksim'de hangi "halkla" kucaklaşacağı öğrenilmiş oldu.

Demirel'in 1 Mayıs'ı kullanma çabası hüsranla sonuçlandı. Demirel, İstanbul'da, "başbakanken bile böyle karşılanmamıştım" diyor ve bu konuda da yalan söylüyor. Demirel'in başbakanken yaptığı yüz binlerce kişilik Taksim mitinglerini kimse unutmadı. Demirel bu defa taktik hata yapmıştır. Yığınların hoşnutsuzluğunu, gözünü sola dikmişliğini kullanayım derken çizmeyi aşmıştır.

Bugün, yüz binleri 1 Mayıs'ı kutlamak için Taksim'e çıkarabilecek, burjuvazinin her türlü fiili yasağını fiilen kırabilecek tek güç Türkiye işçi sınıfıdır. Yiğit savaşa durdu mu saflar ardına dizilirmiş. Ve bugün 1 Mayıs'ı kutlamak için Taksim'e çıkacak geniş yığınlar işçi sınıfıyla, ellerine hâlâ 1977 1 Mayıs'ının kanlarını taşıyan sahte "yiğitleri" ayırdedebilecek bilinç düzeyindedir.

Aliye P. Atılgan

RAUF TAMER VE 1 MAYIS

Rauf Tamer, 1 Mayıs 1986 dolayısıyla bir yazı yazdı. Yazı, 1 Mayıs'ın yeniden nasıl büyük bir güçle toplumsal yaşamın gündemine girdiğini gösteren ilginç bir örnektir. Rauf Tamer şöyle diyor:

> "Mayıslar, elbette ki 1 Mayıslardan ibaret değil.
> "Bir de 14 Mayıslar var.
> "İşte 14 Mayıs 1950'den kalma ilk *milli irade* şiirleri, güzelim demokrasi şarkıları...
> "Mayıs deyince, bunların hepsini birden hatırlıyor insan... 19 Mayıs'la övünüyor, fakat 27 Mayıs'ı düşününce üzülüyor, bereket 29 Mayıs'la tekrar teselli buluyor...
> "Mayıslar güzeldir.
> "Mayıslar, anlamlıdır.
> "Mayıslar, iddialıdır.
> "Çünkü devirler açmıştır, devirler kapamıştır.
> "Kusurlu, kabahatlı günleri dahi olsa Mayıslar mağrurdur. Gururludur. Kararlıdır. Tavizsizdir...
> "Mayıslar şahsiyet sahibidir... Beğensek de beğenmesek de, 1 Mayıs bile öyleydi... Şahsiyetsiz olan ise, sadece eve kapananlar ve şehri terkedenlerdi...
> "Cezaevlerinin tedricen boşalmaya başladığı 1986 Mayıs'ında, artık eski Mayısların acılarını değil sadece anılarını yaşayalım.
> "19 Mayıs'la 29 Mayıs nasıl tarih sayfalarında bütünleşmişse, ayın diğer günlerini de aynı potada eritelim.
> "1 Mayısların gerginliğini, 27 Mayısların küskünlüğünü iyice unutalım...
> "İçlerinde sadece 14 Mayıs'ı çekip alalım, rozet olarak göğsümüze takalım...
> "Çünkü o, milli iradenin doğum günüdür." (Rauf Tamer, *Tercüman*, 2 Mayıs 1986)

Şimdi soruyoruz, Rauf Tamer'in 1 Mayıs'a "şahsiyetli" vb. değer biçiyor gibi görünüp işçi sınıfına önerdiği burjuva kuyrukçuluğuyla menşeviklerimizin önerdiği "tarihsel uzlaşma" arasında ne fark var?